

LIMITY A JINÉ POŽADAVKY NA VYUŽITÍ ÚZEMÍ

Dostupnost: <https://www.uur.cz/publikacni-cinnost/aktualizovane-prirucky/>

2 DOPRAVA

2.1 POZEMNÍ KOMUNIKACE	3
Limity využití území.....	3
L 2.1.101 Vznik a vymezení ochranných pásem dálnic, silnic a místních komunikací	3
L 2.1.102 Zákazy v ochranných pásmech dálnic, silnic a místních komunikací	6
L 2.1.103 Omezení v ochranných pásmech dálnic, silnic a místních komunikací	8
Jiné požadavky právních předpisů na území	10
P 2.1.104 Styk dálnice, silnice a místní komunikace s vedením a s okolím	10
P 2.1.105 Křížení a souběh dálnice, silnice a místní komunikace s vodními toky	13
P 2.1.106 Vedení dráhy v silnici nebo pozemní komunikaci	18
P 2.1.107 Napojení pozemku a stavebního pozemku na pozemní komunikace	19
P 2.1.108 Připojování pozemních komunikací	20
P 2.1.109 Podmínky pro připojení sousedních nemovitostí a staveb k silnicím a místním komunikacím	21
P 2.1.110 Ochrana a vytváření pozemních komunikací (cest).....	23
P 2.1.111 Podmínky napojení rodinných domů nebo staveb pro rodinnou rekreaci na pozemní komunikace	24
P 2.1.112 Nevhodné umístění úrovněvých křižovatek	25
Jiné informace o území.....	27
IÚ 2.1.113 Kategorie pozemních komunikací	27
2.2 ODSTAVNÉ A PARKOVACÍ PLOCHY A GARÁŽE, OSTATNÍ DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ.....	29
Jiné požadavky právních předpisů na území	29
P 2.2.101 Umístění odstavných a parkovacích stání na plochách pro bydlení, rekreace, občanské vybavení a smíšených obytných plochách.....	29
P 2.2.102 Vztah obslužných zařízení pro dopravu a ochranných pásem vodních zdrojů	30
P 2.2.103 Minimální vzdálenosti odpočíváků na dálnicích a ostatních silnicích	31
P 2.2.104 Vztah čerpacích stanic pohonných hmot a ploch bydlení, rekreace a veřejných prostranství	33
2.3 BEZBARIÉROVÁ DOSTUPNOST.....	35
Jiné požadavky právních předpisů na území	35
P 2.3.101 Bezbariérový pohyb v území	35
P 2.3.102 Odstavování vozidel osob se sníženou pohyblivostí	37
2.4 ZAŘÍZENÍ HROMADNÉ DOPRAVY	38
Jiné požadavky právních předpisů na území	38
P 2.4.101 Umístění autobusových a trolejbusových zastávek	38
P 2.4.102 Požadavky na umístění tramvajových zastávek	41
2.5 DRÁHY	43
Limity využití území.....	43
L 2.5.101 Ochranná pásma drah	43
L 2.5.102 Přípustnost činností v ochranném pásmu dráhy.....	45

L 2.5.103	Stavby v obvodu dráhy tramvajové a trolejbusové	46
L 2.5.104	Podmínky v hornické činnosti v ochranném pásmu dráhy.....	47
L 2.5.105	Stavby na dráze	48
Jiné požadavky právních předpisů na území		49
P 2.5.106	Vymezení obvodu dráhy	49
P 2.5.107	Minimální použitelné směrové oblouky na dráze	51
P 2.5.108	Prostorové uspořádání železničního spodku	53
P 2.5.109	Prostorové uspořádání staveb dráhy	54
P 2.5.110	Technické podmínky znemožňující zřízení nového přejezdu	56
P 2.5.111	Křížení tratí speciální dráhy a křížení s ostatními dráhami a pozemními komunikacemi	58
P 2.5.112	Vzdálenost os kolejí speciální dráhy	59
P 2.5.113	Minimální směrové oblouky na tratích speciální dráhy	60
P 2.5.114	Požadavky na umístění lanových drah	61
P 2.5.115	Styk dráhy s cizím vedením	62
P 2.5.116	Minimální použitelné směrové oblouky na pouliční tramvajové dráze.....	63
P 2.5.117	Vzdálenost os kolejí tramvajové dráhy	64
P 2.5.118	Podmínky pro stavbu trolejbusové dráhy.....	65
Jiné informace o území.....		66
IÚ 2.5.119	Kategorie železničních drah.....	66
2.6 VODNÍ DOPRAVA		67
Jiné požadavky právních předpisů na území		67
P 2.6.101	Zřizování přístavu.....	67
P 2.6.102	Rozměry plavební dráhy	69
P 2.6.103	Rozměry plavební komory a další technické požadavky	71
P 2.6.104	Zřizování vývazíšť, kotvišť a obratišť	73
P 2.6.105	Křížení vodních cest.....	74
P 2.6.106	Křížení vodní cesty přívozem.....	76
Jiné informace o území.....		77
IÚ 2.6.107	Sledované vodní cesty	77
2.7 LETECKÁ DOPRAVA.....		80
Limity využití území.....		80
L 2.7.101	Ochranná pásma leteckých staveb	80
L 2.7.102	Plochy určené k vzletům a přistáním	82
L 2.7.103	Omezení v ochranných pásmech leteckých staveb a souhlas Úřadu pro civilní letectví v ochranných pásmech leteckých staveb	84
L 2.7.104	Omezení mimo ochranná pásma leteckých staveb a souhlas Úřadu pro civilní letectví mimo ochranná pásma leteckých staveb.....	85
Jiné informace o území.....		86
IÚ 2.7.105	Druhy letišť	86

2.1 POZEMNÍ KOMUNIKACE

Limity využití území

L 2.1.101 Vznik a vymezení ochranných pásem dálnic, silnic a místních komunikací

Objekt limitování

Vznik a vymezení území se zvláštním režimem podél zákonem stanovených pozemních komunikací.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 93a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Ochrana dálnic, silnic a místních komunikací a provozu na nich mimo území zastavěné nebo určené k souvislému zastavění.

Vyjádření limitu

K ochraně dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy a provozu na nich mimo souvisle zastavěné území obcí slouží silniční ochranná pásma. Silniční ochranné pásmo pro nově budovanou nebo rekonstruovanou dálnici, silnici a místní komunikaci I. nebo II. třídy vzniká na základě rozhodnutí o umístění stavby nebo společného povolení, kterým se stavba umísťuje a povoluje.

Ukazatele a číselné hodnoty

Silničním ochranným pásmem se pro účely zákona o pozemních komunikacích rozumí prostor ohraničený svislými plochami vedenými do výšky 50 m a ve vzdálenostech uvedených v tabulce:

KATEGORIE A TYP KOMUNIKACE	MĚŘENO OD	VZDÁLENOST [m]
Dálnice ¹⁾	osy přilehlého jízdního pásu dálnice nebo od osy větve její křižovatky s jinou pozemní komunikací	100 ²⁾
silnice I. třídy nebo místní komunikace I. třídy	osy vozovky nebo přilehlého jízdního pásu	50
silnice II. nebo III. třídy a místní komunikace II. třídy	osy vozovky nebo od osy přilehlého jízdního pásu	15

¹⁾ Pokud by takto určené pásmo nezahrnovalo celou plochu odpočívky, tvoří hranici pásma hranice silničního pozemku.

²⁾ Hranice silničního ochranného pásma dálnice definovaná v § 30 odst. 2 písm. a) zákona o pozemních komunikacích je pro případ povolování zřizování a provozování reklamních zařízení, které by byly viditelné uživateli dotčené pozemní komunikace, posunuta ze 100 metrů na 250 metrů.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 8, § 11, § 18, § 30, § 40.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 4.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, čl. 5.1, 5.2, 5.3 a 5.4.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna: Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, kap. 5, 6 a 7.

Doplňující poznámky

Souvisle zastavěným územím obce (dále jen „území“) je pro účely určení silničního ochranného pásma podle zákona o pozemních komunikacích území, které splňuje tyto podmínky:

- a) na území je postaveno pět a více budov odlišných vlastníků, kterým bylo přiděleno popisné nebo evidenční číslo a které jsou evidovány v katastru nemovitostí,
- b) mezi jednotlivými budovami, jejichž půdorys se pro tyto účely zvětší po celém obvodu o 5 m, nebude spojnice delší než 75 m. Spojnice tvoří rohy zvětšeného půdorysu jednotlivých budov (u oblouků se použijí tečny). Spojnice mezi zvětšenými půdorysy budov, spolu se stranami upravených půdorysů budov, tvoří území.
Ochranné pásmo může být zřízeno s ohledem na stanovené podmínky pouze po jedné straně dálnice, silnice nebo místní komunikace I. a II. třídy.

V současné době platí, že není-li hranice území zastavěného nebo zastavitelných ploch obsažena ve schválené územně plánovací dokumentaci, určí hranici souvislého zastavění pro účely vymezení délky průjezdního úseku dálnice nebo průjezdního úseku silnice podle stavebně technických podmínek území příslušný stavební úřad na návrh příslušného silničního správního úřadu a po předchozím projednání s obcí, o jejíž území jde.

Při určení hranice průjezdního úseku vychází příslušný stavební úřad ze skutečného stavu souvislého zastavění podél komunikace; stavební mezery až do 200 m nepřerušují zpravidla souvislé zastavění.

Umístění dopravní značky označující obec nebo konec obce nemusí být totožné s hranicí průjezdního úseku dálnice nebo silnice.

Jestliže zanikl dopravní význam dálnice, silnice nebo místní komunikace a nebylo rozhodnuto o změně kategorie pozemní komunikace, rozhodne příslušný silniční správní úřad o jejím zrušení. Speciální stavební úřad neprodleně rozhodne o změně v užívání stavby nebo o jejím odstranění.

Ministerstvo dopravy kromě jiného:

- rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice nebo silnice I. třídy a o změnách těchto kategorií,
- rozhoduje o zrušení dálnice nebo silnice I. třídy po dohodě s Ministerstvem obrany,
- vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu podle tohoto zákona ve věcech dálnic,
- rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím orgánu kraje v přenesené působnosti,
- uplatňuje stanovisko k politice územního rozvoje,
- uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci a závazné stanovisko v územním a společném územním a stavebním řízení z hlediska řešení dálnic a silnic I. třídy a závazné stanovisko ve společném územním a stavebním řízení pro stavby projektů společného zájmu energetické infrastruktury z hlediska působnosti všech silničních správních úřadů s výjimkou působnosti celních úřadů a újezdních úřadů.

Krajský úřad kromě jiného:

- rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie silnice II. nebo III. třídy a o změně kategorie nebo třídy,
- rozhoduje o zrušení silnic II. a III. třídy po udělení souhlasu Ministerstvem obrany a Ministerstvem dopravy,
- vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic I. třídy s výjimkou věcí, ve kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy,

- rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
- uplatňuje stanovisko k územně plánovací dokumentaci a závazné stanovisko v územním řízení z hlediska řešení silnic II. a III. třídy.

Obecní úřad obce s rozšířenou působností kromě jiného:

- vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálního stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy a veřejně přístupných účelových komunikací s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy nebo krajský úřad, a působnost speciálního stavebního úřadu ve věcech místních komunikací,
- uplatňuje stanovisko k územním plánům a regulačním plánům a závazné stanovisko v územním řízení z hlediska řešení místních a účelových komunikací.

Obecní úřad:

- rozhoduje o zařazení pozemní komunikace do kategorie místních komunikací a o vyřazení místní komunikace z této kategorie,
- vykonávají působnost silničního správního úřadu ve věcech místních komunikací s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností.

Jde-li o věc, jež se má uskutečnit v územním obvodu dvou nebo více silničních správních úřadů, provede řízení a vydá rozhodnutí nejbližší společně nadřízený správní orgán. Tento orgán může stanovit, že řízení provede a rozhodnutí vydá některý ze silničních správních úřadů, v jehož územním obvodu se má věc uskutečnit.

Silničním pozemkem se rozumí pozemky, na nichž je umístěno těleso dálnice, silnice a místní komunikace a silniční pomocný pozemek.

Těleso dálnice nebo těleso silnice a místní komunikace mimo území zastavěné nebo zastavitelné plochy je ohraničeno spodním okrajem a vnějšími okraji stavby pozemní komunikace, kterými jsou vnější okraje zaoblených hran zářezů či zaoblených pat náspů, vnější hrany silničních nebo záchytných příkopů nebo rigolů nebo vnější hrany pat opěrných zdí, tarasů, koruny obkladních nebo zárubních zdí nebo zářezů nad těmito zdmi.

Těleso průjezdního úseku silnice je ohraničeno šířkou vozovky s krajnicemi mezi zvýšenými obrubami chodníků, zelených pásů nebo obdobných ploch. Na náměstích a podobných prostranstvích je šířkou průjezdního úseku šířka pruhu odlišeného od okolního povrchu druhem nebo materiálem vozovky nebo plochými rigoly, a není-li ani jich, šířka pruhu odpovídající šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků silnice. V ostatních případech je průjezdní úsek dálnice nebo průjezdní úsek silnice ohraničen obdobně jako v území, které je nezastavěné.

Šířka průjezdního úseku dálnice nebo průjezdního úseku silnice celništěm na hraničním přechodu odpovídá šířce vozovky s krajnicemi navazujících úseků dálnice nebo silnice.

Silniční pomocný pozemek je pruh pozemku přilehlého po obou stranách k tělesu dálnice, silnice nebo místní komunikace mimo souvisle zastavěné území obcí, který slouží účelům ochrany a údržby dálnice, silnice nebo místní komunikace, pokud tyto pozemky jsou ve vlastnictví vlastníka dálnice, silnice nebo místní komunikace.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.1.102 Zákazy v ochranných pásmech dálnic, silnic a místních komunikací

Objekt limitování

Zákaz činností v ochranném pásmu pozemní komunikace v případě, kdy směrový oblouk má poloměr menší, než je uvedeno, a v přesně vymezeném okolí úrovnových křižovatek.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 93a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Zabezpečení rozhledu potřebného pro bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Vyjádření limitu

V silničním ochranném pásmu na vnitřní straně oblouku silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy o stanoveném poloměru a v rozhledových trojúhelnících prostorů úrovnových křižovatek těchto pozemních komunikací se nesmí zřizovat a provozovat jakékoliv objekty, vysazovat stromy nebo vysoké keře a pěstovat takové kultury, které by svým vzrůstem a s přihlédnutím k úrovni terénu rušily rozhled potřebný pro bezpečnost silničního provozu.

Ukazatele a číselné hodnoty

Vyjádření limitu platí na vnitřní straně směrového oblouku o poloměru ≤ 500 m.

Strany rozhledových trojúhelníků úrovnových křižovatek se stanovují:

- u silnice označené dopravní značkou podle zvláštního předpisu¹⁾ jako silnice hlavní **100 m**,
- u silnice označené dopravní značkou dle zvláštního předpisu¹⁾ jako silnice vedlejší **55 m**.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 33.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1a odst. 2.
- Vyhláška č. 294/2015 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁾Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, kap. 8.7, 11.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, čl. 9.4, 10.4.5.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.

Doplňující poznámky

Ustanovení „Vyjádření limitu“ neplatí podle téhož paragrafu zákona o pozemních komunikacích v případě, že se jedná o lesní porosty s keřovým parkem zajišťující stabilitu okraje lesa.

Křižovatkou není úroňové připojení:

- a) polní nebo lesní cesty,
 - b) účelové komunikace, která není veřejně přístupná,
 - c) zastávky osobní linkové dopravy, čerpací stanice pohonných hmot, motelu, motorestu, parkoviště, odpočívky apod.,
 - d) sousední nemovitosti
- na silnici nebo na místní komunikaci.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.1.103 Omezení v ochranných pásmech dálnic, silnic a místních komunikací

Objekt limitování

Omezení činností v ochranných pásmech pozemních komunikací v nezastavěném území. Možnost dočasného využití území správcem pozemní komunikace.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 93a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Ochrana dálnic, silnic a místních komunikací a provozu na nich.

Vyjádření limitu

V silničních ochranných pásmech lze jen na základě povolení vydaného silničním správním úřadem a za podmínek v povolení uvedených:

- a) umísťovat a provádět stavby, které podle zvláštních předpisů¹⁾ vyžadují povolení, souhlas nebo ohlášení stavebnímu úřadu,
- b) provádět terénní úpravy, jimiž by se úroveň terénu snížila nebo zvýšila ve vztahu k niveletě vozovky.

Ustanoveními předchozího odstavce nejsou dotčeny předpisy o územním plánování a o stavebním řádu.¹⁾

Vlastník, popřípadě správce dálnice, silnice a místní komunikace I. nebo II. třídy je oprávněn v silničním ochranném pásmu na nezbytnou dobu a v nezbytné míře vstupovat na cizí pozemky, nebo stavby na nich stojící, za účelem oprav, údržby, umístění zásněžek, odstraňování následků nehod a jiných překážek omezujících silniční provoz.

Jedná-li se o pozemní komunikaci nebo její část, pro kterou se nezřizuje silniční ochranné pásmo, platí toto ustanovení pro vstup vlastníka, popřípadě správce pozemní komunikace na sousední pozemky.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 31, § 32, § 34 odst. 1 a 2, § 35 odst. 1.
- ¹⁾ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Povolení podle prvního odstavce Vyjádření limitu se nevyžaduje pro stavby čekáren linkové osobní dopravy, zařízení tramvajových a trolejbusových drah, telekomunikačních a energetických vedení a pro stavby související s úpravou odtokových poměrů.

Vlastník pozemní komunikace je vždy účastníkem řízení o povolení stavby nebo činnosti v ochranném pásmu. Zřízení a provozování reklamního zařízení v silničním ochranném pásmu lze povolit pouze, není-li zaměnitelné s dopravními značkami, světelnými signály, zařízeními pro provozní informace nebo s dopravními zařízeními a nemůže-li oslnit uživatele dotčené pozemní komunikace nebo jinak narušit provoz na pozemních komunikacích.

Jedná-li se o reklamní zařízení viditelné z pozemní komunikace v silničním ochranném pásmu dálnice a silnice I. třídy, lze jeho zřízení a provozování povolit pouze pokud splňuje podmínky podle předchozího odstavce a slouží-li k označení provozovny, která se nachází v silničním ochranném pásmu ve vzdálenosti do 200 metrů od reklamního zařízení.

Povolení vydává příslušný silniční správní úřad po předchozím souhlasu

- a) vlastníka dotčené nemovitosti, na které má být reklamní zařízení zřizováno a provozováno,
- b) Ministerstva vnitra, jde-li o silniční ochranné pásmo dálnice,

c) Policie České republiky, jde-li o silniční ochranné pásmo silnice a místní komunikace.

Silniční správní úřad vydá rozhodnutí o povolení zřizovat a provozovat reklamní zařízení právnické nebo fyzické osobě na základě písemné žádosti na dobu určitou, nejdéle na dobu pěti let, a v rozhodnutí stanoví podmínky zřizování a provozování reklamního zařízení.

Vlastník nemovitosti v silničním ochranném pásmu je oprávněn v obecném zájmu umístit na své nemovitosti pouze reklamní zařízení, které bylo povoleno.

Porušuje-li právnická nebo fyzická osoba podmínky stanovené v rozhodnutí o vydání povolení ke zřizování a provozování reklamních zařízení, silniční správní úřad rozhodne o odnětí povolení. Právnické nebo fyzické osobě, které bylo odňato povolení, lze udělit povolení na základě znovu podané žádosti nejdříve po uplynutí tří let ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí povolení nabylo právní moci.

Silniční správní úřad může rozhodnout o změně vydaného povolení na základě odůvodněné žádosti držitele povolení.

Vlastník nemovitosti, na které je zřízeno a provozováno reklamní zařízení bez povolení podle § 31 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., je povinen umožnit na nezbytnou dobu a v nezbytné míře vstup na svoji nemovitost za účelem zakrytí reklamy a za účelem odstranění a likvidace tohoto reklamního zařízení. Vznikne-li tím škoda na nemovitosti, je ten, kdo škodu způsobil, povinen ji nahradit; této odpovědnosti se nemůže zprostit.

Stav k 1. 7. 2023

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.1.104 Styk dálnice, silnice a místní komunikace s vedením a s okolím

Objekt požadavku

Vztah dálnic, silnic a místních komunikací k vedením a mezi jejich správci navzájem.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a hospodárnosti provozu na dálnicích, silnicích a místních komunikacích, stanovení podmínek pro souběhy a křížení inženýrských sítí s dálnicemi, silnicemi a místními komunikacemi.

Popis požadavku

Energetická, telekomunikační, vodovodní, kanalizační a jiná vedení, zařízení pro rozvod tepla a topných plynů (dále jen vedení), s výjimkou vedení tramvajových a trolejbusových drah, pokud nejsou zřizována pro potřeby dálnice, silnice nebo místní komunikace, nesmějí být podélně umístována v jejich tělese a na silničních pomocných pozemcích, pokud v dalších ustanoveních zákona č. 13/1997 Sb., uvedených v „Doplňujících poznámkách“ tohoto limitu, není stanoveno jinak.

Vedení v tělese komunikací – při křížení podzemních inženýrských sítí se silnicí nebo místní komunikací musí být v technicky a ekonomicky únosné míře používáno tunelování a protlaky. Překop nesmí být povolen u dálnice mimo zastavěné území obcí. Při souběžném uložení většího počtu inženýrských sítí uvnitř zastavěného území obcí je tyto sítě nutno přednostně ukládat do sdružených tras dle ČSN 73 7505.

Do komunikace mimo zastavěné území obcí a do tunelů se nesmí umísťovat nadzemní ani podzemní sítě pro dopravu hořlavých kapalin, uhlovodíkových plynů ve zkapalněném stavu nebo jiných hořlavých a nebo výbušných médií.

Nejmenší dovolené krytí podzemních inženýrských sítí obsahuje ČSN 73 6005.

K šachtám, komorám a objektům v trasách vedení technického vybavení, zejména k šachtám na stokách, kabelovodech, technických kanálech, kolektorech apod., situovaných v částech prostoru s nezpevněným povrchem, pro jejichž provoz, údržbu nebo opravy jsou nezbytné mechanizované prostředky, musí být umožněn příjezd potřebných vozidel a mechanismů.

Podmínky pro vedení cizího zařízení na mostním objektu, při jeho křížení nebo v souběhu s ním upravuje ČSN 73 6201.

Na mostním objektu, pod ním (v otvoru i pod povrchem) a v jeho blízkosti nesmí být umístěna taková cizí zařízení, která svou polohou, provozem a náhlými poruchami mohou způsobit zničení nebo poškození mostního objektu a mohou ohrozit bezpečnost drážního provozu a osob na mostním objektu nebo pod ním.

Na mostním objektu a pod mostním objektem nesmí být veden nízkotlaký a středotlaký plynovod větší než DN 200, vysokotlaký plynovod a produktovody všech druhů. Pro tato potrubí je třeba přednostně navrhovat vlastní samostatné nosné konstrukce v dostatečném odstupu od mostního objektu. Další technické podmínky při umístění nízkotlakého nebo středotlakého plynovodního potrubí průměru nejvýše DN 200 uvádí čl. 14.17.11 a 14.17.12 ČSN 73 6201.

Při navrhování je nutno sdruženou trasu situačně i výškově koordinovat s veškerou současnou (zachovávanou) a plánovanou výstavbou. Zejména je nutné vyřešit v souladu s ČSN 73 6005 souběh a křížení s potrubními a kabelovými vedeními, pozemními komunikacemi a dalšími stavbami nalézajícími se v prostoru dotčeném navrženou trasou.

Vstupní a montážní otvory šachet musí v nezpevněných plochách převyšovat povrch terénu nejméně o 150 mm. Při umístění do zpevněné plochy (prostor pro pěší dopravu, vozovka) se poklop osadí v její rovině, ale tak, aby byl zajištěn odtok vody z povrchu. Umístění únikových otvorů do prostoru pozemních komunikací, určených pro provoz nebo parkování motorových vozidel, se nedovoluje.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 36.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 50 a § 51.
- ¹⁾Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁾Zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, § 101 odst. 3, 4 a 5.
- Zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Související předpisy

- ČSN EN 1594 Zařízení pro zásobování plynem – Plynovody s nejvyšším provozním tlakem nad 16 bar – Funkční požadavky, 02/2014.
- ČSN P 73 7505 Kolektory a ostatní sdružené trasy vedení inženýrských sítí, 04/2017 a Změna Z1, 01/2018, čl. čl. 4.1, 4.2, 5.1, 6.1 a 10.3.
- ČSN 73 6005 Prostorové uspořádání vedení technického vybavení, 10/2020, kapitoly 5, 6.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, kapitola 16.
- ČSN 73 6201 Projektování mostních objektů, 10/2008 a Změna Z1, 01/2012, čl. 14.17.

Doplňující poznámky

Žádá-li to veřejný zájem, může dálnice, silnice a místní komunikace křížit inženýrské sítě a jiná vedení, vody, zásoby přírodních podzemních vod, území chráněná podle zvláštních předpisů, vodohospodářská a jiná díla, nebo se jich jinak dotknout a může být jimi křížena nebo jinak dotčena, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí a místním poměrům tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků.

Komunikační vedení veřejné komunikační sítě může křížit pozemní komunikace a jejich ochranná pásma nebo se jich jinak dotknout, a to způsobem přiměřeným ochraně životního prostředí tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků.

Komunikační vedení veřejné komunikační sítě může být kříženo nebo jinak dotčeno pozemní komunikací, a to způsobem, který nezpůsobí rušení provozu elektronických komunikačních zařízení a sítí nebo poskytování služeb elektronických komunikací.

Ustanovení předchozích dvou odstavců platí pro souběh komunikačního vedení veřejné komunikační sítě s pozemními komunikacemi a jejich ochrannými pásmy obdobně.

Podélné umístění vedení do silničního pozemku s výjimkou silničního pozemku pod vozovkou nebo krajnicí a středního dělicího pásu, podélné umístění do silničního pomocného pozemku nebo na mosty a mostní objekty dotčené pozemní komunikace lze povolit jako zvláštní užívání dálnice, silnice nebo místní komunikace. Pokud zvláštní předpis¹⁾ nestanoví jinak, uzavře vlastník dotčené pozemní komunikace na základě vydaného povolení ke zvláštnímu užívání s vlastníkem vedení smlouvu o zřízení věcného břemene k pozemní komunikaci za jednorázovou úhradu. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o zřízení věcného břemene a výši úhrady soud.

V zastavěném území obce mohou být podélně umístována vedení, kromě případů uvedených v předcházejícím odstavci a za podmínek uvedených v tomto odstavci, i v chodnících a v přilehlých zelených pásích průjezdního úseku silnice nebo v místní komunikaci při nejvyšším možném ohledu vůči vegetaci. V případech, kdy je vyloučena možnost jiného technického řešení, mohou být vedení dále umístěna i v silničním pozemku pod vozovkou, krajnicí nebo ve středním dělicím pásu těchto pozemních komunikací.

Při provádění stavebních prací na dálnici, silnici nebo místní komunikaci, při kterých by mohlo dojít k poškození vedení, je vlastník vedení povinen na výzvu vlastníka dotčené pozemní komunikace zajistit bezúplatně potřebné podklady a odborný dozor.

Pokud zákon o pozemních komunikacích nestanoví jinak, platí zvláštní předpisy o styku dálnice, silnice a místní komunikace s inženýrskými sítěmi a jinými vedeními, s vodami, zásobami přírodních podzemních vod, s územím chráněným podle zvláštních předpisů, s dobývacím prostorem a s vodohospodářskými a jinými díly.

Vedení technického vybavení v podzemních trasách směrově koordinované s trasami místních komunikací v území zástavby se obvykle navrhuje rovnoběžně s osou místní komunikace podle těchto zásad:

- a) přednostně do přidružených prostor;
- b) v odůvodněných případech lze použít k uložení vedení technického vybavení i hlavní dopravní prostor (zejména pro umístění stok, vodovodních řadů, sdružených tras vedení technického vybavení, tras vedení technického vybavení 2. kategorie apod.);
- c) další zásady jsou uvedeny v příloze ČČSN 73 6005.

Rozhodnutí o realizaci sdružených tras v daném území je podmíněno vyhodnocením urbanistických, prostorových, funkčních, přírodních, technických, realizačních, časových a ekonomických hledisek konkrétního prostoru.

Návrh umístění a technické řešení uložení veškerých inženýrských sítí ve sdružené trase musí být projednány s příslušnými provozovateli dotčených inženýrských sítí, příp. vlastníky inženýrských sítí, samosprávou, příp. státní správou. Projednání s provozovatelem sdružené trasy se týká též inženýrských sítí, které nebudou uloženy ve sdružené trase, ale dotýkají se ochranného pásma sdružené trasy nebo jím procházejí.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.105 Křížení a souběh dálnice, silnice a místní komunikace s vodními toky

Objekt požadavku

Stanovení velikosti otvoru pod pozemní komunikací pro převedení přívalových vod či vodní dopravy.

Tento jev má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 50a a jevu č. 104 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody požadavku

Zajištění převedení přívalových vod stanoveného množství nebo bezpečného proplutí plavidla otvorem či otvory přemostění vodního toku, a tím zabezpečení přiměřené bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích.

Popis požadavku

Křížení a souběhy pozemních komunikací s vodními toky a vodními nádržemi, hrázemi a s inundačními územími musí být navrženy tak, aby byly co nejméně dotčeny vodohospodářské zájmy a bylo omezeno nebezpečí poruch a vzniku škod.

U nových mostních objektů přes vodní toky musí být v mostním otvoru zachována volná výška nejméně 0,50 m nad hladinou návrhového průtoku. Křížuje-li komunikace vodní cestu dopravně významnou, musí mostní otvor splňovat podmínky stanovené zvláštním předpisem (vyhláška č. 222/1995 Sb.) – viz též položka P 2.6.105.

Výchozím podkladem pro návrh prostorového uspořádání mostních objektů přes trvalé i občasné vodní překážky a určení rozměrů mostních otvorů je návrhový průtok nebo návrhová hladina, které stanoví pro jednotlivé druhy mostních objektů ustanovení ČSN 73 6201, pokud příslušný vodohospodářský orgán nestanoví jinak. Návrhy mostních objektů přes vodní toky a jejich inundační území, přes vodní nádrže a zdrže musí odpovídat požadavkům ČSN 75 2130.

Ukazatele a číselné hodnoty

Tabulka 12.1 – Nejmenší přípustné NP, KNP a minimální volné výšky nad návrhovými hladinami

Návrhová kategorie podle dopravního významu	Variační rozpětí kříženého vodního toku Q_{100}/Q_1	Návrhový průtok (NP)	Kontrolní návrhový průtok (KNP)	Min. volná výška (MVV) nad návrhovou hladinou (NH, KNH)
1	do 5	Q_{100} nebo ^{a)}	$1,15 \cdot Q_{100}$ ^{b)}	1 m nad NH; 0,5 m nad KNH
	5 až 8	Q_{100} nebo ^{a)}	$1,25 \cdot Q_{100}$ ^{b)}	1 m nad NH; 0,5 m nad KNH
	nad 8	Q_{100} nebo ^{a)}	$1,50 \cdot Q_{100}$ ^{b)}	1 m nad NH; 0,5 m nad KNH
2	do 5	Q_{100}	^{a)}	0,5 m nad KNH
	5 až 8	Q_{100}	$1,20 \cdot Q_{100}$ ^{b)}	0,5 m nad KNH
	nad 8	Q_{100}	$1,40 \cdot Q_{100}$ ^{b)}	1 m nad NH ^{c)} ; 0,5 m nad KNH
3	do 5	Q_{50}	Q_{100}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{c)}
	5 až 8	Q_{50}	Q_{100}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{d)}
	nad 8	Q_{50}	Q_{100}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{d)}
4	do 5	Q_{10}	Q_{20}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{c)}
	5 až 8	Q_{10}	Q_{20}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{c)}
	nad 8	Q_{10}	Q_{20} ; Q_{50} ^{e)}	0,5 m nad NH; 0,5 m nad KNH ^{c)}

^{a)} největší naměřený průtok v místě přemostění vodního toku, pokud je větší než Q_{100}
^{b)} vodoprávní úřad podle nebezpečí transportu druhu a množství splávi může požadovat posouzení pro nestandardní Q_{200} s ohledem na to, že uvedené násobky Q_{100} pouze přibližně nahrazují (reprezentují) Q_{200}
^{c)} pouze při velkém nebezpečí ucpání mostního otvoru nánosy nebo splávim
^{d)} pouze při velkém nebezpečí ucpání mostního otvoru nánosy nebo splávim; nevztahuje se na zatímní objekty
^{e)} při ohrožení zastavěného území po ucpání mostního otvoru
 Předepsanou hodnotu volné výšky nad hladinou není třeba dodržet u propustků, u kterých je možné připustit zahlcení vtoku a tlakový režim proudění propustkem např. podle 12.2.4.
 Nejsou-li splněny podmínky ^{c)} a ^{d)} uváděné pro stanovení volné výšky nad hladinou KNP, volná výška nad touto hladinou se nestanovuje. U některých objektů tak může dojít i k přelévání mostovky (vozovky). Ostatní podmínky uvedené v 12.1.4. však musí být splněny.

Vysvětlení pojmů:

Návrhový průtok (NP) je smluvený průtok použitý jako podklad pro návrh vyhovující kapacity mostních otvorů.

Kontrolní návrhový průtok (KNP) je NP zvětšený ve smyslu podmínek ČSN 73 6201, který současně předpokládá snížené nároky na rozsah erozních projevů i na míru ovlivňování odtokového procesu a předpokládá i využití snížené volné výšky nad kontrolní návrhovou hladinou.

Návrhová hladina (NH) je úroveň hladiny vody zjištěná hydrotechnickým výpočtem pro průchod NP mostními otvory.

Kontrolní návrhová hladina (KNH) je úroveň hladiny vody zjištěná hydrotechnickým výpočtem pro průchod KNP mostními otvory.

Volná výška nad hladinou je návrhový parametr mostních otvorů přes vodní překážku, určující nejmenší přípustnou svislou vzdálenost mezi návrhovou nebo kontrolní návrhovou hladinou a nejnižším

místem konstrukce mostního objektu (způsobuje-li mostní objekt vzduť hladiny toku, určuje se volná výška od takto vzduť hladiny). Nejnižší místo konstrukce mostního objektu je definováno pro minimální volnou výšku, minimální volnou šířku a jednotlivé typy konstrukcí ustanovením článku 12.2.2 ČSN 73 6201.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 36.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 35, § 48.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 17.
- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 3.
- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6201 Projektování mostních objektů, 10/2008 a Změna Z1, 01/2012, kap. 12, tabulka 12.1 a 13.1.
- ČSN 75 2130 Křížení a souběhy vodních toků s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 02/2012 a Změna Z1, 06/2017, kap. 4.1, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2.
- ČSN 75 0255 Výpočet účinků vln na stavby na vodních nádržích a zdržích, 02/1988 a Změna a, 11/1988.
- ČSN 75 1400 Hydrologické údaje povrchových vod, 01/2014.
- ČSN 75 4030 Křížení a souběhy melioračních zařízení s dráhami, pozemními komunikacemi a vedeními, 03/2000, kap. 5 a 6.

Doplňující poznámky

Mostní objekty, zejména jejich půdorysné a výškové uspořádání a jejich umístění do terénu ve vztahu k vodnímu toku a přilehlé údolní nivě se mají navrhovat tak, aby nevytvářely překážku přirozenému odtoku vody při všech odtokových stavech, které se mohou vyskytnout s významnou pravděpodobností za období fyzické životnosti mostního objektu. Současně má návrh přiměřeně vyhovět i zájmům revitalizace, biodiverzity, rozvoje území apod. Přednostně se mají navrhovat tak, aby nebyly negativně ovlivněny zájmy ochrany vod a vodních toků.

Výchozím podkladem pro návrh prostorového uspořádání mostních objektů přes trvalé i občasné vodní překážky a určení rozměrů mostních otvorů je návrhový průtok nebo návrhová hladina spolu s kontrolním návrhovým průtokem nebo kontrolní návrhovou hladinou a volná výška nad těmito hladinami. Hodnoty těchto parametrů stanoví pro jednotlivé druhy mostních objektů ustanovení ČSN 73 6201 v tabulce 12.1, pokud vodoprávní úřad nestanoví jinak.

Mostní objekty přes vodní toky se na pozemních komunikacích a drahách navrhují tak, aby tvar, velikost a počet otvorů umožnily průchod návrhového a kontrolního návrhového průtoku. Tyto průtoky zvolené podle tabulky 12.1 ČSN 73 6201 musí být přizpůsobeny místním podmínkám. Návrhový průtok nesmí být zejména menší než kapacita koryta vodního toku nad mostním profilem (viz ČSN 75 2130).

Přednostně se mostní objekty navrhují tak, aby svojí spodní stavbou nezasáhly do průtočného profilu koryta toku a tím neměnily poměry proudění při převážně se vyskytujících průtokových stavech a minimálně ovlivnily přirozený charakter a chování toku.

Při navrhování mostních objektů přes vodní tok s inundačním územím se smí počítat s převedením části návrhového nebo kontrolního návrhového průtoku mostními objekty v inundačním území pouze na základě hydrotechnického výpočtu nebo po ověření na fyzikálním modelu pro dostatečně dlouhý úsek vodního toku, kterým se posoudí, jak se tyto objekty podílí na převedení celkového průtoku.

Návrhovou hladinou pro návrh mostních objektů přes vodní nádrže a zdrže je:

- u přírodních nádrží a umělých nádrží a zdrží bez manipulace s hladinou (např. u zatopených lomů, zdrží nad pevnými jezy) maximální známá (vyskytnuvší se) hladina;
- u umělých nádrží a zdrží s manipulací s hladinou, maximální hladina projednaná a schválená vodoprávním úřadem.

U mostních objektů přes umělé vodní toky se návrhový průtok, popř. návrhová hladina, stejně jako volná výška a způsob jejího určení se zřetelem k nosné konstrukci mostního objektu (v závislosti na tom, jedli o kolísající průtoky, jako v přirozeném vodním toku, nebo o stálou hladinu kolísající jen v dlouhých intervalech při malých rychlostech proudění vody), stanoví individuálně po projednání se správcem umělého vodního toku.

Mostní objekty přes vodní cesty viz položka P 2.6.105.

Trvalými i občasnými vodními překážkami se rozumí přirozené vodní toky, inundační území vodních toků, vodní nádrže a zdrže, umělé vodní toky a vodní cesty. Komunikacemi bez dalšího označení se rozumí drážní a pozemní komunikace bez upřesnění.

Pro hydrologické údaje, které se použijí při návrhu mostních objektů, platí ČSN 75 1400.

Při souběžích a kříženích vodních toků s pozemními komunikacemi se používá ČSN 75 2130 především v částech 5. Zásady pro navrhování křížení, 5.1. Všeobecné požadavky, 5.2. Dráhy a pozemní komunikace, 6. Zásady pro navrhování souběhů, 6.1. Všeobecné požadavky a 6.2. Dráhy a pozemní komunikace.

Propustek v tělese komunikace je objekt převádějící povrchové vody s libovolným tvarem průřezu a s kolmou světlostí otvoru do 2,00 m včetně.

Rozměry otvorů propustků se stanoví hydrotechnickým výpočtem, přičemž nejmenší rozměr otvoru je 600 mm. Doporučené rozměry otvorů propustků jsou v závislosti na sklonu dna a šířce propustku uvedeny v tabulce 13.1 ČSN 73 6201.

Brod lze navrhnout pro křížení účelových komunikací s drobnými vodními toky v závislosti na charakteru provozu na účelové komunikaci a hydrologickém režimu vodního toku. Brody se umísťují v místech, kde jsou předpoklady pro stabilitu dna a neměnnost koryta, zpravidla mezi dvěma protisměrnými oblouky. Rampy brodu se navrhnu ve sklonu nejvýše 1:8 a opevní se. Šířka brodu je nejméně 3,5 m.

Návrh přívodu musí vycházet z místních podmínek a přívod musí být řešen tak, aby při jeho provozu nedocházelo k poškozování břehů a hrází vodního toku, aby nebránil údržbě koryta a hrází ani provozované plavbě a aby nezhoršoval průtokové podmínky, především za povodní. Příjezdy k přívodu musí být zpevněny. Nad hladinou stoletého průtoku musí být zachována volná výška k lanu nejméně 0,5 m. U vodních cest viz položka P 2.6.106.

O souběh se jedná, dotýká-li se nebo zasahuje-li pozemní komunikace a její ochranná pásma do prostoru podél vodního toku vymezeného:

- a) u ohrázených vodních toků 2 m od vzdušné paty hráze, popřípadě vnější hranicí ochranného pásma hráze, pokud je stanoveno;
- b) u drobných vodních toků hranicí, vedenou ve vzdálenosti 6 m od břehové čáry, u významných vodních toků 8 m od břehové čáry a u vodních cest 10 m od břehové čáry;
- c) u zakrytých úseků vodních toků hranicí, vedenou ve vzdálenosti 6 m od vnitřního líce průtočného profilu;
- d) u liniové protipovodňové ochrany hranicí vedenou ve vzdálenosti odpovídající výšce nadzemní části protipovodňové ochrany, nejméně však 1 m od paty prvku protipovodňové ochrany.

Pokud při souběhu pozemní komunikace s vodním tokem dochází k jakémukoliv zmenšení průtočného profilu koryta toku a inundačního území nebo ke zmenšení inundačních prostorů, musí být vyšetřeny vlivy těchto změn na průběh hladin v toku a na transformace povodňových vln. Tělesa pozemních komunikací, procházejících inundačním územím a prostorem vodní nádrže či zdrže, pokud nemají za úkol plnit současně funkci hrází (pobřežních, ochranných, obvodových, záchytných apod.), nesmějí ohraničovat prostory, ve kterých by se zdržovala voda bez možnosti gravitačního odtoku.

Pokud těleso pozemní komunikace přebírá také funkci některého druhu hráze, musí splňovat také požadavky na hráz dle příslušných technických norem. Požadavek na převýšení koruny hráze nad návrhovou hladinou musí splňovat plán zemního tělesa pozemní komunikace.

Po pobřežní nebo ochranné hrázi smí být vedena dráha nebo pozemní komunikace za těchto podmínek:

- a) vozovka nebo železniční svršek musí být nad úrovní koruny hráze, navržené se zřetelem k vodohospodářským potřebám, pokud jejich konstrukce nevyhovuje požadavkům na ochrannou hráz;
- b) v případě dodatečného budování vozovky na koruně hráze je možné realizovat vozovku v úrovni koruny, je však nutné zajistit vodohospodářskou funkci hráze konstrukcí vozovky po celou dobu životnosti konstrukce a za všech klimatických podmínek;
- c) těleso hráze musí být posouzeno z hlediska zatížení provozem po dráze nebo pozemní komunikaci a podle potřeby zesíleno a upraveno.

Způsob křížení melioračních zařízení s komunikacemi se navrhuje s ohledem na druh křížujících se melioračních zařízení a komunikací, jejich situační uspořádání a místní poměry – viz ČSN 75 4030, kap. 5.

Zásady pro navrhování souběhu melioračního vedení s komunikacemi – viz ČSN 75 4030, kap. 6.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.106 Vedení dráhy v silnici nebo pozemní komunikaci

Objekt požadavku

Stanovení kompetencí a způsobu vedení při vedení jiné dráhy, než je tramvajová a trolejbusová, po silnici nebo po místní komunikaci.

Důvody požadavku

Řešení případných rozporů v území mezi vlastníky dopravních cest. Možnost vedení jiné dráhy než tramvajové či trolejbusové po silnici nebo místní komunikaci.

Popis požadavku

Je-li to z technických důvodů nutné nebo žádá-li to veřejný zájem, může být kromě tramvajové a trolejbusové dráhy vedena po pozemní komunikaci i jiná dráha, a to způsobem přiměřeným místním poměrům tak, aby byly co nejméně dotčeny zájmy zúčastněných vlastníků i provozovatelů a aby nebyl vzájemně ohrožován jejich provoz. Případné střety zájmů rozhoduje příslušný silniční správní úřad se souhlasem drážního správního úřadu.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 37 odst. 6.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.107 Napojení pozemku a stavebního pozemku na pozemní komunikace

Objekt požadavku

Napojení pozemků na pozemní komunikace.

Důvody požadavku

Situování pozemků a stavebních pozemků, aby je bylo možno napojit na pozemní komunikace.

Popis požadavku

Pozemek se vždy vymezuje tak, aby byl dopravně napojen na veřejně přístupnou pozemní komunikaci.

Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, § 169.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 20 odst. 3 a 4.

Doplňující poznámky

Za podmínek stanovených v § 169 stavebního zákona je možná výjimka z ustanovení o napojení pozemku.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.108 Připojování pozemních komunikací

Objekt požadavku

Připojování pozemních komunikací a připojování sousedních nemovitostí na pozemní komunikace. Typy staveb, které lze z odpočívky přímo napojit na dálnici a silnici pro motorová vozidla.

Důvody požadavku

Plynulost a bezpečnost provozu na pozemních komunikacích.

Popis požadavku

Pozemní komunikace lze navzájem připojovat zřizováním křižovatek nebo připojovat na ně sousední nemovitosti zřízením sjezdů nebo nájezdů. Přímé připojení sousední nemovitosti na pozemní komunikaci není účelovou komunikací.

Na dálnici, silnici podle § 5 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb.¹⁾ nebo místní komunikaci podle § 6 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb.²⁾ může být přímo připojena z odpočívky jen stavba, která svým účelem slouží výlučně uživatelům těchto pozemních komunikací.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 3.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6059 Servisy a opravy motorových vozidel. Čerpací stanice pohonných hmot. Základní ustanovení, 08/1977 a Změna a, 07/1991 a Změna Z2, 09/2006, čl. 9 až 13, čl. 15.
- ČSN 73 6060 Čerpací stanice pohonných hmot, 09/2018, čl. 4.1.
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, kap. 11.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, kap. 12.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.

Doplňující poznámky

Za stavby sloužící výlučně uživatelům těchto pozemních komunikací se považují například čerpací stanice pohonných hmot, motorest, motel a autoservis.

¹⁾ Silnice může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 361/2000 Sb. o silničním provozu), pouze jde-li o silnici I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívky.

²⁾ Místní komunikace může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 361/2000 Sb. o silničním provozu), pouze jde-li o místní komunikaci I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívky.

P 2.1.109 Podmínky pro připojení sousedních nemovitostí a staveb k silnicím a místním komunikacím

Objekt požadavku

Stanovení podmínek a obecných požadavků pro sjezdy a nájezdy na silnice a místní komunikace ze sousedních nemovitostí a staveb.

Důvody požadavku

Zajištění bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích a souladu požadavků na připojení staveb na uvedené druhy pozemních komunikací.

Popis požadavku

Sjezdy a nájezdy na silnici a místní komunikaci lze zřídit, jen pokud splňují tyto podmínky:

- a) rozhled pro rozhodnutí najet na komunikaci,
- b) rozhled uživatele komunikace alespoň pro zastavení vozidla; vozidlo, které zastaví při odbočování vlevo na sjezd, nesmí bránit průjezdu ostatním vozidlům v přímém směru nebo na něj musí být výhled ze vzdálenosti nutné pro zastavení dalšího vozidla,
- c) vzájemné vzdálenosti připojení únosné z hlediska bezpečnosti a plynulosti provozu.

Šířka sjezdu nebo nájezdu musí umožňovat vozidlům plynulé odbočení ze silnice nebo z místní komunikace a výjezd na ně.

Stavební uspořádání musí být takové, aby se zabránilo stékání srážkové vody na komunikaci a jejímu znečištění.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 10 odst. 6.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 12.
- Vyhláška 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, kap. 11.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, kap. 12.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.

Doplňující poznámky

Pokud se ve stavebním zákoně používá pojmu stavba, rozumí se tím podle okolností i její část nebo změna dokončené stavby.

Podle druhu a charakteru stavby musí připojení splňovat též požadavky na dopravní obslužnost, parkování a přístup požární techniky.

Je-li zřízení sjezdu a nájezdu nebo jejich změna, popř. zrušení vyvoláno potřebou fyzické nebo právnické osoby, která je vlastníkem nemovitosti nebo má k ní jiná práva, pak je tato osoba stavebníkem připojení. V případě, že potřeba změny nebo zrušení sjezdu nebo nájezdu vznikne v důsledku provádění

stavebních prací nebo za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na komunikaci, je stavebníkem sjezdu nebo nájezdu stavebník dotčené komunikace.

Výjimku z obecných technických požadavků lze v jednotlivých odůvodněných případech povolit pouze z těch ustanovení prováděcího právního předpisu, ze kterých tento předpis povolení výjimky výslovně umožňuje, a jen pokud se tím neohrozí bezpečnost, ochrana zdraví a života osob a sousední pozemky nebo stavby. Řešením podle povolené výjimky musí být dosaženo účelu sledovaného obecnými technickými požadavky.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.110 Ochrana a vytváření pozemních komunikací (cest)

Objekt požadavku

Vznik a vymezení ploch pozemních komunikací k potřebné obsluze území, ploch a krajiny.

Důvody požadavku

Ochrana a tvorba bezpečně přístupných veřejných prostranství a ochrana i tvorba cest.

Popis požadavku

Obecným požadavkem na vymezení ploch je vytvářet a chránit bezpečně přístupná veřejná prostranství¹⁾ v zastavěném území a v zastavitelných plochách, chránit stávající cesty umožňující bezpečný průchod krajinou a vytvářet nové cesty, je-li to nezbytné.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 3 odst. 6, § 7.
- ¹⁾Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, § 34.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012.

Doplňující poznámky

¹⁾Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Plochy veřejných prostranství se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro přiměřené umístění, rozsah a dostupnost pozemků veřejných prostranství a k zajištění podmínek pro jejich užívání v souladu s jejich významem a účelem. Plochy veřejných prostranství zahrnují zpravidla stávající a navrhované pozemky jednotlivých druhů veřejných prostranství a další pozemky související dopravní a technické infrastruktury a občanského vybavení, sloučitelné s účelem veřejných prostranství.

Minimální velikosti pozemků veřejných prostranství a jejich součástí jsou uvedeny v rámci obecných limitů včetně kvantifikace požadavků pozemků veřejných prostranství určených k bezbariérovému užívání, stanovených prováděcími právními předpisy viz jev P 1.103. Nároky na plochy dále upřesňuje ČSN 73 6110.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.111 Podmínky napojení rodinných domů nebo staveb pro rodinnou rekreaci na pozemní komunikace

Objekt požadavku

Kvalita a umístění pozemní komunikace pro napojení rodinných domů nebo staveb pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupině těchto staveb.

Důvody požadavku

Stanovení podmínek napojení rodinných domů nebo staveb pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupiny těchto staveb na pozemní komunikace.

Popis požadavku

Ke každé stavbě rodinného domu nebo stavbě pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupině těchto staveb musí vést zpevněná pozemní komunikace o stanovené šířce a ve stanovené vzdálenosti od stavby.

Ukazatele a číselné hodnoty

Zpevněná pozemní komunikace široká nejméně **2,5 m** a končící nejdále **50 m** od stavby.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1, § 169.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 20 odst. 7.

Doplňující poznámky

Za podmínek stanovených v § 169 stavebního zákona je možná výjimka z ustanovení podmínek napojení rodinných domů nebo staveb pro rodinnou rekreaci nebo souvislé skupiny těchto staveb na pozemní komunikaci.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.1.112 Nevhodné umístění úrovnových křižovatek

Objekt požadavku

Zabezpečení nezbytných územních předpokladů pro umístění úrovnové křižovatky.

Důvody požadavku

Stanovení podmínek pro umístění úrovnových křižovatek s ohledem na zajištění bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích.

Popis požadavku

Křižovatka nesmí být navržena v místě, kde velikost a délka klesání před křižovatkou neumožňuje, aby i těžká nákladní vozidla mohla před křižovatkou bezpečně zastavit, případně odbočit na křižovatkce (např. s ohledem na možné přehřátí brzd).

Úrovnová křižovatka pozemních komunikací se nesmí umístit na železniční přejezd přes pozemní komunikaci ani v jeho bezprostřední blízkosti (viz ČSN 73 6380). Hranice křižovatky musí být vzdálena od nebezpečného pásma přejezdu na délku fronty čekajících vozidel na vedlejší komunikaci před vjezdem na hlavní komunikaci pevně stanovenými hodnotami pro novostavbu a přestavbu železničního přejezdu.

Úrovnová křižovatka se musí umístit tak, aby žádná její funkční plocha nezasahovala do rozhledových trojúhelníků podle ČSN 73 6380 (rozhledové pole pro řidiče silničních vozidel a chodce), paprsek křižovatky křižující železnici byl co nejbližší kolmici a byl zajištěn výhled jak na přejezd železnice přes pozemní komunikaci, tak na výstražná světla přejezdového zabezpečovacího zařízení na vzdálenost rozhledu pro zastavení.

Ukazatele a číselné hodnoty

Hranice křižovatky musí být vzdálena od nebezpečného pásma přejezdu na délku fronty čekajících vozidel na vedlejší komunikaci před vjezdem na hlavní komunikaci:

- nejméně 30 m u nově zřizovaného železničního přejezdu (nově zřizované křižovatky);
- nejméně 10 m při přestavbě úrovnové křižovatky (železničního přejezdu), doporučená vzdálenost je alespoň 20 m.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013, čl. 4.4.4.4, 4.4.4.5, 4.4.4.6 a 4.4.4.7.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012.

Doplňující poznámky

Při rekonstrukci existující úrovnové křižovatky, jejíž funkční plochu kříží dráha a kterou nelze přemístit mimo rozhledové trojúhelníky podle ČSN 73 6380, se návrhem musí zajistit:

- snížení rychlosti vozidel přejíždějící koleje na 30 km/h;
- dostatečný rozhled ze všech míst křižovatky na dopravní značení a výstražná a zabezpečovací zařízení přejezdu;

- možnost vyklizení přejezdu účastníky provozu na pozemních komunikacích před příjíždějícím vlakem zřízením zpevněné krajnice nebo nouzového pruhu pro výjezd vozidel z železničního přejezdu vpravo vedle čekajících vozidel na křižovatce.

Pokud se mezi hranicemi nebezpečného pásma přejezdu (viz ČSN 73 6380) a hranicemi křižovatky nevejde celé nejdelší motorové vozidlo, musí být zajištěn rozhled na hlavní silnici již před hranicemi nebezpečného pásma před přejezdem.

V zastavěném území obcí a v území určeném k zastavění územním plánem je poloha křižovatek obvykle určena sítí místních komunikací.

V území, které není určeno k zastavění, platí pro umístění křižovatek zásady pro území nezastavěné a vztahy k okolnímu území.

Stav k 1. 7. 2023

Jiné informace o území

IÚ 2.1.113 Kategorie pozemních komunikací

Objekt informace

Pozemní komunikace jako dopravní cesty určené k užití silničními a jinými vozidly a chodci.

Důvody sledování informace

Vymezení jednotlivých kategorií pozemních komunikací.

Vyjádření informace

Pozemní komunikace se dělí na tyto kategorie:

- a) dálnice,
- b) silnice,
- c) místní komunikace,
- d) účelová komunikace.

Dálnice

Dálnice je pozemní komunikace určená pro rychlou dálkovou a mezistátní dopravu silničními motorovými vozidly, která je budována bez úroňových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a která má směrově oddělené jízdní pásy.

Dálnice se podle svého určení a dopravního významu rozdělují na dálnice I. třídy a dálnice II. třídy.

Dálnice je přístupná pouze silničním motorovým vozidlům, jejichž nejvyšší povolená rychlost není nižší, než stanoví zvláštní předpis.

Silnice

Silnice je veřejně přístupná pozemní komunikace určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci. Silnice tvoří silniční síť.

Silnice se podle svého určení a dopravního významu rozdělují do těchto tříd:

- a) silnice I. třídy, která je určena zejména pro dálkovou a mezistátní dopravu,
- b) silnice II. třídy, která je určena pro dopravu mezi okresy,
- c) silnice III. třídy, která je určena k vzájemnému spojení obcí nebo jejich napojení na ostatní pozemní komunikace.

Místní komunikace

Místní komunikace je veřejně přístupná pozemní komunikace, která slouží převážně místní dopravě na území obce.

Místní komunikace se rozdělují podle dopravního významu, určení a stavebně technického vybavení do těchto tříd:

- a) místní komunikace I. třídy,
- b) místní komunikace II. třídy, kterou je dopravně významná sběrná komunikace s omezením přímého připojení sousedních nemovitostí,
- c) místní komunikace III. třídy, kterou je obslužná komunikace,
- d) místní komunikace IV. třídy, kterou je komunikace nepřístupná provozu silničních motorových vozidel nebo na které je umožněn smíšený provoz.

Prováděcí předpis blíže vymezí znaky pro rozdělení místních komunikací do jednotlivých tříd.

Účelová komunikace

Účelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.

Účelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 2 až § 7.
- Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

O zařazení pozemní komunikace do kategorie dálnice, silnice nebo místní komunikace a jejich tříd rozhoduje příslušný silniční správní úřad na základě jejího určení, dopravního významu a stavebně technického vybavení.

Dojde-li ke změně dopravního významu nebo určení pozemní komunikace, rozhodne příslušný silniční správní úřad o změně kategorie nebo třídy.

Silnice může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu, pouze jde-li o silnici I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek.

Místní komunikace může být označena jako silnice pro motorová vozidla podle zvláštního právního předpisu, pouze jde-li o místní komunikaci I. třídy, která je budována bez úrovnových křížení, s oddělenými místy napojení pro vjezd a výjezd a na níž není přímo připojena sousední nemovitost s výjimkou nemovitostí přímo připojených z odpočívek.

Stav k 1. 7. 2023

2.2 ODSTAVNÉ A PARKOVACÍ PLOCHY A GARÁŽE, OSTATNÍ DOPRAVNÍ ZAŘÍZENÍ

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.2.101 Umístění odstavných a parkovacích stání na plochách pro bydlení, rekreace, občanské vybavení a smíšených obytných plochách

Objekt požadavku

Doprava v klidu pro nákladní automobily, autobusy, traktory apod. mimo ploch pro bydlení, rekreaci, občanské vybavení a smíšených obytných ploch.

Důvody požadavku

Ochrana životního prostředí na uvedených plochách.

Popis požadavku

Garáže, odstavná a parkovací stání, zejména pro nákladní automobily, autobusy, traktory a jiné dopravní prostředky, se umísťují mimo plochy bydlení, rekreace, občanského vybavení, smíšené obytné, kromě staveb garáží, odstavných a parkovacích ploch pro ně určených v uzavřených prostorech zemědělských staveb¹⁾ a kromě odstavných a parkovacích stání pro speciální automobily policejní, požární techniky, lékařské pomoci, automobily obytné a obytné přívěsy, pokud tomu nebrání omezení vyplývající ze zvláštních předpisů²⁾.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 3.
- ¹⁾ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ Vyhláška č. 423/2001 Sb., kterou se stanoví způsob a rozsah hodnocení přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a další podrobnosti jejich využívání, požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní a náležitosti odborného posudku o využitelnosti přírodních léčivých zdrojů a klimatických podmínek k léčebným účelům, přírodní minerální vody k výrobě přírodních minerálních vod a o stavu životního prostředí přírodních léčebných lázní (vyhláška o zdrojích a lázních).

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel, 03/2011, kap. 4, 5 a 6.
- ČSN 73 6058 Jednotlivé, řadové a hromadné garáže, 09/2011, čl. 4.3.

Doplňující poznámky

Doprava v klidu zahrnuje odstavování, parkování a garážování vozidel.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.2.102 Vztah obslužných zařízení pro dopravu a ochranných pásem vodních zdrojů

Objekt požadavku

Vztah servisů, opraven a čerpacích stanic pohonných hmot včetně zařízení pro manipulaci s nimi k ochranným pásmům vodních zdrojů sloužících pro zásobování pitnou vodou, přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod stolních.

Tento požadavek má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 44 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody požadavku

Zajištění ochrany vodních zdrojů pitné vody, přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod stolních.

Popis požadavku

Servisy, opravy a čerpací stanice pohonných hmot včetně zařízení pro manipulaci s nimi, zejména překladiště, stáčírny, mycí rampy, odpařovací stanice, další stavby, zejména dílny, sklady, nádrže topných olejů, sběrný, skládky, ve kterých dochází k manipulaci s látkami, které mohou ohrozit povrchové nebo podzemní vody, například jedovaté a žíravé látky, radioaktivní látky, se nesmí umísťovat v ochranných pásmech I. a II. stupně vodních zdrojů sloužících pro zásobování pitnou vodou¹⁾, v ochranných pásmech prvního stupně nebo v užším prozatímním ochranném pásmu přírodních léčivých zdrojů anebo zdrojů přírodních minerálních vod stolních²⁾.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 4.
- ¹⁾ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ Vyhláška č. 423/2001 Sb., kterou se stanoví způsob a rozsah hodnocení přírodních léčivých zdrojů a zdrojů přírodních minerálních vod a další podrobnosti jejich využívání, požadavky na životní prostředí a vybavení přírodních léčebných lázní a náležitosti odborného posudku o využitelnosti přírodních léčivých zdrojů a klimatických podmínek k léčebným účelům, přírodní minerální vody k výrobě přírodních minerálních vod a o stavu životního prostředí přírodních léčebných lázní (vyhláška o zdrojích a lázních).

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6059 Servisy a opravy motorových vozidel. Čerpací stanice pohonných hmot. Základní ustanovení, 08/1977 a Změna a, 07/1991 a Změna Z2, 09/2006, čl. 33 a čl. 34.

Doplňující poznámky

Při umísťování servisů, opraven a čerpacích stanic se musí dbát základních hygienických požadavků a respektovat požadavky zdravého i nerušeného životního prostředí podle ČSN EN ISO 717 a příslušných hygienických předpisů.

Pro servisy, opravy a čerpací stanice se stanoví ochranné pásmo od průčelí těchto objektů s otvory (okna, dveře, vrata) a od pracovišť na volné ploše. Šířku ochranného pásma stanoví příslušný orgán ochrany veřejného zdraví na základě rozboru místních podmínek.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.2.103 Minimální vzdálenosti odpočívek na dálnicích a ostatních silnicích

Objekt požadavku

Odpočívky u dálnic a ostatních silnic.

Důvody požadavku

Stanovení minimálních vzdáleností odpočívek na dálnicích a ostatních silnicích.

Popis požadavku

Minimální vzdálenosti odpočívek na dálnicích a na ostatních silnicích upravuje doporučená norma ČSN 73 6101.

Ukazatele a číselné hodnoty

Vzdálenost odpočívek na dálnicích musí být dle ČSN 73 6101 minimálně 15 km. Na ostatních silnicích je jejich vzájemná vzdálenost minimálně 10 km.

Odpočívky se zřizují pro každý dopravní směr zvlášť u dálnic a silnic I. tříd s výhledovou intenzitou nad 10 000 voz/den. U ostatních silnic je možno zřídit odpočívku i jednostrannou na základě souhlasu příslušného silničního správního úřadu za předpokladu řešení připojení odpočívky na silnici podle zásad platných pro křižovatky podle ČSN 73 6102.

Mezi odpočívku a následující křižovatkou má být vzdálenost alespoň:

- na dálnicích a směrově rozdělených silnicích (bez ohledu na počet jízdních pruhů) 1500 m, v odůvodněných případech může příslušný silniční správní úřad povolit vzdálenost kratší, nejméně však 800 m (od konce připojovacího pruhu odpočívky k začátku odbočovacího pruhu křižovatky);
- na směrově nerozdělených silnicích I. třídy 400 m (od konce připojovacího pruhu odpočívky k hranici křižovatky).

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 16 odst. 4.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 26.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6056 Odstavné a parkovací plochy silničních vozidel, 03/2011, kap. 5, 6 a čl. 7.6.
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, čl. 14.5.1 až čl. 14.5.6 a čl. 14.6.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012.

Doplňující poznámky

V základním vybavení odpočívky musí být parkovací plochy alespoň pro přesně stanovený počet osobních vozidel, nákladních vozidel a autobusů. Dále musí obsahovat hygienické zařízení s odpovídající kapacitou a nepřetržitým celoročním provozem, zdroj pitné vody a elektrického proudu, odpočinkové plochy se stoly, lavicemi a nádobami na odpadky. Veškeré nově budované provozní a parkovací plochy odpočívky musí být fyzicky odděleny od jízdního pásu (pásů) dálnice či silnice pro motorová vozidla a musí umožňovat jejich užívání též osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace.

V základním vybavení odpočívky musí být parkovací plochy pro:

osobní vozidlanejméně 25 stání,
nákladní vozidlanejméně 10 stání,
autobusynejméně 4 stání.

Odpočívky se z hlediska vnějšího začlenění do krajiny umísťují tak, aby se využilo stávajících výhledů do krajiny nebo zeleně, morfologických poměrů, polohy ke světovým stranám, vody (potok, pramen, studánka apod.) nebo aby se v místě odpočívky dala uměle vybudovat vodní nádrž nebo se odpočívka mohla doplnit výsadbou vzrostlé zeleně apod.

Truckparky – druh speciálního obslužného zařízení určeného zejména pro nákladní vozidla s rozšířenými službami pro jejich osádky.

Truckparky se zpravidla připojují na silnice ve volné krajině v blízkosti křižovatek s dálnicí a silnicí pro motorová vozidla.

Základním vybavením truckparku je odstavná plocha pro nejméně 50 nákladních vozidel, 20 osobních vozidel a 5 autobusů, vyhrazené místo pro opravu vozidel, hygienické zařízení s odpovídající kapacitou a nepřetržitým provozem, včetně sprch, stravovací, ubytovací a obchodní zařízení, odpočinkové plochy pro motoristy se stoly a lavicemi, zdroj pitné vody a elektrického proudu, případně taky čerpací stanice pohonných hmot.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.2.104 Vztah čerpacích stanic pohonných hmot a ploch bydlení, rekreace a veřejných prostranství

Objekt požadavku

Vztah umístění čerpací stanice pohonných hmot k plochám bydlení, rekreace a veřejným prostranstvím.

Důvody požadavku

Nevhodnost umístění čerpací stanice pohonných hmot v místě ploch bydlení, rekreace a veřejných prostranství.

Popis požadavku

Čerpací stanice pohonných hmot¹⁾ se umísťují mimo plochy bydlení, rekreace a veřejných prostranství.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, § 24 odst. 5.
- ¹⁾ Zákon č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohonných hmot a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pohonných hmotách), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 164/2001 Sb., o přírodních léčivých zdrojích, zdrojích přírodních minerálních vod, přírodních léčebných lázních a lázeňských místech a o změně některých souvisejících zákonů (lázeňský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Související předpisy

- ČSN 73 6060 Čerpací stanice pohonných hmot, 09/2018, čl. 3.1, čl. 4.1, čl. 4.2 a čl. 4.3.
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, část 14.3.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012, čl. 15.8.
- ČSN 73 6425-1 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – Část 1: Navrhování zastávek, 05/2007.
- ČSN 73 6425-2 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – Část 2: Přestupní uzly a stanoviště, 09/2009.
- ČSN 75 3415 Ochrana vody před ropnými látkami. Objekty pro manipulaci s ropnými látkami a jejich skladování, 10/1992 a Oprava N1, 06/1993, Oprava N2, 03/1996 a Změna Z1, 09/2011.

Doplňující poznámky

Čerpací stanice pohonných hmot – stavba nebo zařízení, z něhož se pohonná hmota, s výjimkou elektřiny, prodává nebo prodává a vydává zpravidla do palivové nádrže vozidla; čerpací stanici není stavba nebo zařízení, z něhož se pohonné hmoty vydávají pouze pro vlastní potřebu.

Manipulační plocha čerpací stanice pohonných hmot – plocha v provedení odolném působení ropných látek, kde dochází k manipulaci s hořlavými kapalinami, a která je určena ke stáčení a výdeji pohonných hmot.

Účelová komunikace – komunikace, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele prostoru nebo objektu; je přístupná veřejně v rozsahu a způsobu, který stanoví vlastník nebo provozovatel.

U silnic a dálnic se čerpací stanice umísťují jako obslužná dopravní zařízení podle zásad uvedených v ČSN 73 6101. Na místních komunikacích se tyto umísťují podle ČSN 73 6110 a v oblasti zastávek hromadné dopravy podle souboru ČSN 73 6425-1,2. Při posuzování připojení na průběžnou komunikaci v zónách sídelních útvarů se postupuje podle zásad pro sjezdy.

Plnicí stanice pro zkapalněné ropné plyny (LPG) a stlačené zemní plyny (CNG) je dovoleno budovat v průjezdech budov, průchodech, v podzemních garážích a v případě zásobníků nad 5 m³ pod mosty a nadjezdy pouze, pokud jsou splněny technické a legislativní požadavky pro jejich umístění v těchto místech a prostorech.

Umístění čerpací stanice z hlediska ochrany životního prostředí se provádí podle ČSN 75 3415 a příslušných právních předpisů (zákon č. 254/2001 Sb. a zákon č. 164/2001 Sb.).

Výstavba čerpací stanice není přípustná v ochranném pásmu vodních zdrojů I. stupně. Výstavba čerpací stanice v ochranném pásmu II. stupně podléhá souhlasu vodoprávního úřadu.

Výstavba čerpací stanice v ochranném pásmu zdrojů léčivých vod podléhá souhlasu Ministerstva zdravotnictví – Českého inspektorátu lázní a zřídel podle zvláštního právního předpisu.

Pro výstavbu čerpací stanice v záplavovém území může vodoprávní úřad stanovit omezující podmínky.

Umísťování autobusových nebo trolejbusových zastávek ve vztahu k čerpacím stanicím řeší čl. 6.1.1.1 ČSN 73 6425-1.

Stav k 1. 7. 2023

2.3 BEZBARIÉROVÁ DOSTUPNOST

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.3.101 Bezbariérový pohyb v území

Objekt požadavku

Komunikace pro pěší pohyb.

Důvody požadavku

Zajištění bezbariérového pohybu osob s omezenou schopností pohybu a orientace v území (pozemní komunikace a veřejná prostranství) a stavbách občanského vybavení v částech určených pro užívání veřejností.

Popis požadavku

Chodníky, nástupiště veřejné dopravy, úrovně i mimoúrovňové přechody, chodníky v sadech i parcích a ostatní pochozí plochy musí umožňovat samostatný, bezpečný, snadný a plynulý pohyb osobám s omezenou schopností pohybu nebo orientace a jejich míjení s ostatními chodci. Požadavky na technické řešení jsou uvedeny v přílohách č. 1 a 2 vyhlášky č. 398/2009 Sb.

Ukazatele a číselné hodnoty

Komunikace pro chodce musí mít celkovou šířku nejméně 1500 mm, včetně bezpečnostních odstupů, a smí mít podélný sklon nejvýše 1 : 12 (8,33 %) a příčný sklon nejvýše v poměru 1 : 50 (2,0 %), u mostních objektů nejvýše v poměru 1 : 40 (2,5 %). Výškové rozdíly na komunikacích pro chodce nesmí být vyšší než 20 mm, jinak musí být řešeny výtahy nebo v odůvodněných případech u změny dokončených staveb zdvihacími plošinami.

Přechody pro chodce bez řízení světelnou signalizací se mohou navrhovat nejvíce přes dva protisměrné jízdní pruhy neboli přes dvoupruhovou obousměrnou komunikaci. Na nově navrhovaných komunikacích je největší délka neděleného přechodu mezi jeho obrubami v ose přecházení 6,5 m. U změn dokončených staveb se na stávajících přechodech může tato hodnota zvýšit až na 7,0 m. Uvedené požadavky platí obdobně také pro místa pro přecházení.

Přechody pro chodce řízené světelnou signalizací se navrhují vždy přes dva nebo více jízdních pruhů. Na nově navrhovaných komunikacích je největší délka neděleného přechodu pro chodce se světelným řízením mezi jeho obrubami v ose přecházení 9,5 m. V odůvodněných případech se u změn dokončených staveb v zastavěném území může tato hodnota zvýšit až na 12,0 m a na komunikacích s nezvýšeným tramvajovým pásem až na 17,0 m.

Nástupiště veřejné dopravy musí umožňovat užívání osobami s omezenou schopností pohybu nebo orientace. Přístup přes vozovku musí být po přechodu pro chodce.

Podrobné ukazatele a číselné hodnoty pro úpravu komunikací pro pěší pohyb osob s omezenou schopností pohybu jsou uvedeny v Příloze č. 2 a 3 vyhlášky č. 398/2009 Sb.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 písm. e).
- Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, § 1, § 4, Přílohy č. 1, 2 a 3.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010, a Oprava 1, 04/2012.

Doplňující poznámky

Obecnými technickými požadavky na stavby a jejich části se rozumí i požadavky zabezpečující užívání staveb osobami s pohybovým, zrakovým, sluchovým a mentálním postižením, osobami pokročilého věku, těhotnými ženami, osobami doprovázejícími dítě v kočárku nebo dítě do tří let.

Vodící linie je součástí prostředí nebo stavby sloužící k orientaci nevidomých a slabozrakých osob při pohybu v interiéru i exteriéru.

Přirozenou vodící linii tvoří přirozená součást prostředí, zejména stěna domu, podezdívka plotu, obrubník trávníku vyšší než 60 mm, zábradlí se zarážkou pro bílou hůl nebo jiné kompaktní prvky šířky nejméně 400 mm a výšky nejméně 300 mm, sloužící k orientaci nevidomých a slabozrakých osob při pohybu v interiéru nebo exteriéru.

Umělá vodící linie je speciálně vytvořená součást stavby sloužící k orientaci osob se zrakovým postižením při pohybu v interiéru nebo exteriéru.

Signální pás je zvláštní forma umělé vodící linie označující místo odbočení z vodící linie k orientačně důležitému místu, zejména určuje přístup k přechodu pro chodce, nástupu do vozidel veřejné dopravy atd.

Varovný pás je zvláštní forma umělé vodící linie ohraničující místo, které je pro osoby se zrakovým postižením trvale nepřístupné nebo nebezpečné.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.3.102 Odstavování vozidel osob se sníženou pohyblivostí

Objekt požadavku

Velikost parkovacích ploch.

Důvody požadavku

Zajištění vhodných podmínek pro parkování vozidel zdravotně postižených osob.

Popis požadavku

Na všech vyznačených vnějších i vnitřních odstavných a parkovacích plochách a v hromadných garážích pro osobní motorová vozidla musí být vyhrazena stání pro vozidla přepravující osoby těžce pohybově postižené nejméně v počtu vycházejícím z celkového počtu stání každé dílčí parkovací plochy – viz Ukazatele a číselné hodnoty.

Ukazatele a číselné hodnoty

Počet stání pro vozidla přepravující osoby těžce postižené z celkového počtu stání každé dílčí parkovací plochy musí činit nejméně:

2	až 20 stání	1 vyhrazené stání
21	až 40 stání	2 vyhrazená stání
41	až 60 stání	3 vyhrazená stání
61	až 80 stání	4 vyhrazená stání
81	až 100 stání	5 vyhrazených stání
101	až 150 stání	6 vyhrazených stání
151	až 200 stání	7 vyhrazených stání
201	až 300 stání	8 vyhrazených stání
301	až 400 stání	9 vyhrazených stání
401	až 500 stání	10 vyhrazených stání
501	a více stání	2 % vyhrazených stání

Požadavky na jejich technické řešení jsou uvedeny v příloze č. 2 vyhlášky č. 398/2009 Sb.

Právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2 e).
- Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb, § 4, Příloha č. 2 a 4.

Doplňující poznámky

U staveb pro obchod, služby a zdravotnictví musí být vyhrazena stání pro osoby doprovázející dítě v kočárku v minimálním počtu 1 % stání z celkového počtu stání.

Prostory pro nejméně 20 % veřejných telefonních automatů, samoobslužných informací, obdobných zařízení, poštovních schránek, pokladen a přepážek musí umožňovat užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Stav k 1. 7. 2023

2.4 ZAŘÍZENÍ HROMADNÉ DOPRAVY

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.4.101 Umístění autobusových a trolejbusových zastávek

Objekt požadavku

Umístění zastávek citovaných druhů hromadné dopravy v území ve vztahu ke komunikaci, jejímu druhu, funkční třídě a intenzitě provozu na ní a ke křižovatce.

Důvody požadavku

Stanovení pravidel pro umístění zastávek citovaných druhů hromadné dopravy.

Popis požadavku

Zastávky se zřizují na základě ověřené poptávky v daném místě při zvážení potřeb účastníků provozu dle průzkumu (určí typ zastávky) a umísťují se co nejbližší významným výchozím a cílovým místům uživatelů přepravy a v místech přestupních uzlů.

Autobusové a trolejbusové zastávky se navrhují vpravo ve směru jízdy, a to v závislosti na návrhové rychlosti komunikace v místě nezastavěném – dále jen extravilán nebo v místě zastavěném nebo zastavitelném – dále jen intravilán, intenzitě provozu, četnosti zastavení provozovaných spojů, popř. v závislosti na stavebním řešení v blízkosti těchto zastávek:

a) mimo jízdní pruh

- $v_n \geq 80$ km/h
- $80 \text{ km/h} > v_n > 50$ km/h a intenzitě provozu dopravy dosahující 70 % a více kapacity komunikace (dle ČSN 73 6101, ČSN 73 6110) nebo při četnosti zastavení provozovaných spojů ≤ 3 minut ve špičkové hodině
na
 - 1) samostatných autobusových nebo trolejbusových pruzích nebo páslech (viz ČSN 73 6425-1, Příloha G, obr. G.1);
 - 2) zastávkových pruzích fyzicky oddělených (bočním dělicím pásem nebo dělicím ostrůvkem) – TYP I viz ČSN 73 6425-1, obr. 1 a Příloha A);
 - 3) zastávkových pruzích bez fyzického oddělení – TYP II (viz ČSN 73 6425-1, obr. 2 a Příloha B);
 - 4) zastavovacích nebo parkovacích pruzích (případně na zpevněné krajnici), které musí být (přiměřeně) rozšířeny – TYP II (viz ČSN 73 6425-1, obr.3);

b) na jízdním pruhu

V **extravilánu**: při nízké intenzitě provozu dosahující nejvíce 30 % kapacity komunikace (ČSN 73 6101) nebo při četnosti zastavení provozovaných spojů > 8 minut ve špičkové hodině – TYP III (viz ČSN 73 6425-1, obr. 4); u těchto zastávek musí být zaručena délka rozhledu pro zastavení nebo pro objetí pro ostatní vozidla;

V **intravilánu**: se tyto zastávky bez ohledu na kapacitu komunikace upřednostňují vyjma komunikací skupiny A, u skupiny B se postupuje dle čl. 6.1.3 ČSN 73 6425-1 (viz obr. 4–6 TYP III a IV). U těchto zastávek musí být zaručena délka rozhledu pro zastavení pro ostatní vozidla;

c) na jízdním pásu

s úpravou jízdních pruhů (vyhnutí, zúžení apod.) při $v_n \leq 50$ a intenzitě provozu dosahující nejvíce 50 % kapacity komunikace a průměrné četnosti zastavení provozovaných spojů > 3 minut a ≤ 8 minut ve špičkové hodině (viz ČSN 73 6425-1, obr. 7 – typ II). Vhodné pro stávající široké

komunikace, kde lze využít střední část jako ochranný stín, dělicí ostrůvek nebo místně pruh pro odbočení vlevo;

d) na tramvajových pruzích

vyhrazený pruh musí být vyznačen svislým i vodorovným dopravním značením. Je přípustné ho neoznačit u krátkodobě zřizované náhradní autobusové dopravy, je-li bezpečnost provozu přiměřeně zajištěna.

Tabulka 1 z ČSN 73 6425-1 uvádí šířky zpevněné části krajnice vlevo podél zastávkového pruhu na silnicích s neomezeným přístupem.

Tabulka 2 z ČSN 73 6425-1 určuje základní hlediska pro rozhodování o umístování zastávek linkové osobní dopravy a trolejbusových zastávek v příčném řezu uspořádání místních komunikací.

Tabulka 3 z ČSN 73 6425-1 určuje doplňující hlediska pro rozhodování o umístování autobusových a trolejbusových zastávek v příčném řezu uspořádání místních komunikací – funkční skupiny B a C.

Právní předpisy

- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1a odst. 2 písm. c, § 4, § 13, § 19 a Příloha č. 3.
- Vyhláška č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6425-1 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – Část 1: Navrhování zastávek, 05/2007, čl. 5.4 a kap. 6.
- ČSN 73 6425-2 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – Část 2: Přestupní uzly a stanoviště, 09/2009.
- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, čl. 14.2.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012, kap. 11.

Doplňující poznámky

Umístování zastávek

V úsecích linek zajišťujících místní dopravní obslužnost se mají zastávky umísťovat tak, aby vzájemná vzdálenost zastávek na lince byla v rozmezí 300 až 700 m s tím, že docházková vzdálenost z výchozích a cílových míst v obci nebo v blízkosti komunikace nebude větší než 500 m. V odůvodněných případech mohou být vzdálenosti přiměřeně upraveny podle místní potřeby.

Příchozí, odchozí a přestupní pěší trasy musí být umístěny tak, aby na sebe navazovaly a umožňovaly co nejbezpečnější, nejkratší, nejrychlejší a nejpoohodlnější přesun uživatelů přepravy a aby splňovaly i podmínky přístupu a užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace.

Zastávky linek směřujících stejným nebo podobným směrem nebo ke stejnému cíli se navrhují společné nebo v takovém uspořádání, aby cestující mohli čekat u celé skupiny takových zastávek a při příjezdu vozidla k příslušné zastávce bezpečně dojít.

Pokud je to vhodné, s ohledem na předpokládané množství nebo organizaci pohybu a vyčkávání čekajících a jejich přepravní zájem, zřizují se oddělené zastávky podle různých směrů jízdy, případně též dle dalších kritérií, např. tarifních a přepravních podmínek.

Z hlediska stavebně technických požadavků se zastávky umísťují

- a) zpravidla vpravo ve směru jízdy, v přehledných úsecích pozemních komunikací nebo tramvajových drah;

- b) v místech, kde je možné zabezpečit bezbariérový přístup pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace;
- c) tak, aby v návrhovém období vyhovovaly požadavkům nejvyšších přípustných hodnot hluku a škodlivin v ovzduší;
- d) tak, aby hromadná doprava byla v blízkosti zastávek, ze stavebně dopravního hlediska, upřednostněna před individuální automobilovou dopravou.

Požadavky na navrhování zastávek – viz ČSN 73 6425-1.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.4.102 Požadavky na umístění tramvajových zastávek

Objekt požadavku

Umístění tramvajových zastávek v území ve vztahu ke komunikaci, jejímu druhu, funkční třídě a intenzitě provozu na ní a ke křižovatce.

Důvodu požadavku

Stanovení pravidel pro umístění tramvajových zastávek.

Popis požadavku

Zastávky na samostatném drážním tělese, sdruženém tělese s pozemní komunikací nebo odděleném od jízdního pásu zvýšením, podélnou tvarovkou nebo dělicím pásem se navrhují se samostatným nástupištěm. Zastávky na tramvajové dráze, která po pravé straně ve směru jízdy nesousedí s jízdním pásem, se zřizují se samostatným nástupištěm nebo nástupištěm na průběžném chodníku.

Nově navrhované zastávky umístěné u nezvýšeného tramvajového pásu na pozemní komunikaci se navrhují:

- a) s nástupním ostrůvkem (viz obr. 12 ČSN 73 6425-1);
- b) se zvýšeným jízdním pásem (viz obr. 13 a obr. G.3 a G.4 ČSN 73 6425-1);
- c) s mysem (provoz automobilů veden po kolejích) (viz obr. 14 ČSN 73 6425-1), šířka jízdního pruhu na tramvajové trati musí být nejméně 3,5 m.

Při rekonstrukcích a/nebo ve stísněných podmínkách lze na místních komunikacích funkčních skupin C a D1 (u komunikací s jedním jízdním pruhem podél tramvajové trati) v odůvodněných případech navrhnout zastávku v úrovni jízdního pásu s dopravním opatřením navrženým podle dopravní situace.

Umísťování tramvajových zastávek v příčném uspořádání místních komunikací (viz tab. 5 ČSN 73 6425-1).

Ukazatele a číselné hodnoty

Tramvajové zastávky se umísťují:

- a) vždy ve vzdálenosti větší, než je délka rozhledu pro zastavení dle ČSN 73 6110 za koncem výškového oblouku nebo za nepřehledným směrovým obloukem;
- b) v podélných sklonech komunikací do 50 ‰.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 104/1997 Sb., kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů, § 1a odst. 2 písm. c, § 4, § 13, § 19 a Příloha č. 3.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6425-1 Autobusové, trolejbusové a tramvajové zastávky, přestupní uzly a stanoviště – Část 1: Navrhování zastávek, 05/2007, kap. 7.
- ČSN 28 0318 Průjezdny průřezy tramvajových tratí a obrysy pro vozidla provozovaná na tramvajových dráhách, 03/2015.
- ČSN 73 6102 ed. 2 Projektování křižovatek na pozemních komunikacích, 06/2012 a Oprava 1, 05/2013.
- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012, kap. 11.

Doplňující poznámky

S ohledem na bezpečné užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace, se doporučuje zastávky se zvýšeným jízdním pásem zřízovat jen v odůvodněných případech, kdy nelze zřídit ostrůvek ani zastávkový mys. Užití zastávky s pojížděným mysem se nedoporučuje, pokud jsou užívána nízkopodlažní vozidla, nebo se jejich užití předpokládá.

Tramvajové zastávky se doporučuje umístit:

- a) přednostně se zastávky umísťují za křižovatkou. Vzdálenost za křižovatkou se navrhuje podle místních dopravních podmínek a s ohledem na přestupní vazby, zvláště s ohledem na osoby s omezenou schopností pohybu a orientace a intenzitu tramvajové dopravy. Tramvajové zastávky lze případně umístit až k hranici křižovatky. Vyžadují-li si to místní nebo provozní podmínky je možné umístit zastávku před hranicí křižovatky tak, aby byl zachován rozhled pro ostatní vozidla;
- b) tramvajové zastávky v mezikřižovatkových úsecích se pro opačný směr zpravidla umísťují vstřícně, nevyžadují-li provozní nebo přepravní důvody jiné umístění. Pro přístup chodců na zastávky se musí navrhnout přechody.

Délka nástupní hrany nástupiště nebo nástupního ostrůvku se má rovnat součtu délek dvou nejdelších tramvajových vlaků nebo článkových tramvajů, zvětšené o 1 m. Největší délka nemá přesahovat 67 m. Na zastávkách určených pro jednu linku nebo ve stísněných podmínkách a na zastávkách se špičkovou frekvencí 12 a méně spojů za hodinu v jednom směru je možné navrhovat délku nástupní hrany v délce nejdelšího provozovaného vozidla (vlaku).

Vzdálenost nástupní hrany od osy koleje upravuje ČSN 28 0318.

Využívá-li se tramvajový pás i pro autobusy nebo trolejbusy, je třeba umožnit jejich vjezd a výjezd úpravou tramvajového tělesa. Pro případnou autobusovou nebo trolejbusovou dopravu se rozšíří osové vzdálenosti tramvajových kolejí nejméně na 3,45 m + vliv rozšíření.

Stav k 1. 7. 2023

2.5 DRÁHY

Limity využití území

L 2.5.101 Ochranná pásma drah

Objekt limitování

Využití území v ochranném pásmu drah železničních, tramvajových, trolejbusových a lanových.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 94a, č. 98, č. 100 a č. 101 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Ochrana staveb dráhy a staveb na dráze a jejich provozu.

Vyjádření limitu

Omezení a zákazy využití území a omezení práv v obvodu a ochranném pásmu dráhy určí drážní správní úřad.

Ochranné pásmo dráhy tvoří prostor po obou stranách dráhy, jehož hranice jsou vymezeny svislou plochou vedenou ve vzdálenosti od míst vymezených jednotlivým typům drah.

Pro dráhu vedenou po pozemních komunikacích a vlečku v uzavřeném prostoru provozovny nebo v obvodu přístavu se ochranné pásmo nezřizuje.

Ukazatele a číselné hodnoty

Ochranné pásmo dráhy

Prostor vymezený vzdáleností od určených objektů dráhy podle typu dráhy a dalším omezením (viz Doplňující poznámky).

Typ dráhy	Vzdálenosti	
	od osy krajní koleje, lana	od hranice obvodu dráhy
a) dráhy celostátní a regionální	60 m od osy krajní koleje	nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy
b) dráhy celostátní, vybudované pro rychlost větší než 160 km/h, a dráhy zkušební	100 m od osy krajní koleje	nejméně však 30 m od hranic obvodu dráhy
c) dráhy místní a vlečky	30 m od osy krajní koleje	---
d) speciální dráhy	35 m od osy krajní koleje (v případě tunelů speciální dráhy)	30 m od hranic obvodu dráhy
e) dráhy lanové	10 m od nosného lana, dopravního lana nebo osy krajní koleje	---
f) dráhy tramvajové a dráhy trolejbusové	30 m od osy krajní koleje nebo krajního trolejového dráhu	---

Poznámka k tab.: Typ dráhy – a) až d) jsou dráhy železniční.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3a, § 4, § 5, § 8, § 9.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 83.

Doplňující poznámky

Obvod dráhy je území určené územním rozhodnutím nebo společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, pro umístění stavby dráhy.

Stavbou dráhy je stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv. Stavba dráhy není součástí pozemku. Stavba dráhy celostátní, regionální, tramvajové, trolejbusové nebo dráhy speciální je veřejně prospěšná.

Železniční dráha, na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h. Železniční dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h určená pro osobní nebo nákladní dopravu a kombinovanou dopravu je dráha konvenční.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.5.102 Přípustnost činností v ochranném pásmu dráhy

Objekt limitování

Činnosti v ochranném pásmu dráhy.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 94a, č. 100 a č. 101 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Využití území pro činnosti v ochranném pásmu dráhy.

Vyjádření limitu

V ochranném pásmu dráhy lze provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem, provozovat střelnici, skladovat výbušniny, nebezpečné odpady a zřizovat světelné zdroje a barevné plochy zaměnitelné s návěstními znaky jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

Pro účely umístění, povolení, ohlášení nebo kolaudace stavby na dráze, stavby, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, nebo stavby v ochranném pásmu dráhy, je žadatel povinen vyžádat si závazné stanovisko drážního správního úřadu. V souhlasném závazném stanovisku drážní správní úřad stanoví podmínky pro zajištění bezpečného a plynulého provozu dráhy a její ochrany.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 7, § 9 odst. 1, § 10, § 64.

Doplňující poznámky

Drážní správní úřad zjišťuje zdroje ohrožování dráhy a zdroje rušení drážního provozu na nich. Zjistí-li zdroj ohrožení jiný, než je uveden v § 10 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb., nařídí drážní správní úřad jeho provozovateli nebo vlastníku odstranění zdroje tohoto ohrožení. Nevyhoví-li provozovatel nebo vlastník zdroje ohrožení, drážní správní úřad rozhodne o odstranění zdroje ohrožení na jeho náklady. Limit platí bez rozdílu pro všechny druhy drah, kde se zřizuje ochranné pásmo dráhy, tedy i pro dráhy speciální, lanové, tramvajové a trolejbusové.

Souhlas drážního správního úřadu podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb. vydávaný jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu podle zvláštního právního předpisu, územní souhlas nebo ohlášení stavby, je závazným stanoviskem podle správního řádu.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.5.103 Stavby v obvodu dráhy tramvajové a trolejbusové

Objekt limitování

Procesy stavebního řízení u stavby na dráze tramvajové a trolejbusové.

Důvody limitování

Potřeba souhlasu speciálního stavebního úřadu k vybudování stavby na dráze zasahující do obvodu dráhy městské hromadné dopravy.

Vyjádření limitu

Stavba dráhy a stavba na dráze musí splňovat technické podmínky a požadavky bezpečnosti provozování dráhy a drážní dopravy.

Pro účely umístění, povolení, ohlášení nebo kolaudace stavby na dráze, stavby, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, nebo stavby v ochranném pásmu dráhy, je žadatel povinen vyžádat si závazné stanovisko drážního správního úřadu.

V souhlasném závazném stanovisku drážní správní úřad stanoví podmínky pro zajištění bezpečného a plynulého provozu dráhy a její ochrany.

Nesouhlasné stanovisko lze vydat pouze tehdy, pokud by stavbou mohl být znemožněn či narušen bezpečný a plynulý provoz dráhy a její ochrana a ani stanovením podmínek podle předcházejícího odstavce není možné toto riziko odstranit.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5, § 7 odst. 3, § 64.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží. Stavba dráhy není součástí pozemku. Stavba dráhy celostátní, regionální, tramvajové, trolejbusové nebo dráhy speciální je veřejně prospěšná.

Souhlas drážního správního úřadu podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb. vydávaný jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu podle zvláštního právního předpisu, územní souhlas nebo ohlášení stavby je závazným stanoviskem podle správního řádu.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.5.104 Podmínky v hornické činnosti v ochranném pásmu dráhy

Objekt limitování

Hornická činnost v ochranném pásmu dráhy.

Důvody limitování

Negativní vliv hornické činnosti na bezpečnost a plynulost dopravy, zabránění nepřípustným deformacím dráhy.

Vyjádření limitu

V ochranném pásmu dráhy lze provádět hornickou činnost a činnost prováděnou hornickým způsobem jen se souhlasem drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 3, § 9 odst. 1, § 64.
- Zákon č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Limit platí bez rozdílu pro všechny druhy drah, kde se zřizuje ochranné pásmo dráhy, jak stanoví zákon č. 266/1994 Sb. Bez ohledu na citovaný zákon by neměl být pominut ani tam, kde ochranné pásmo zřízeno není, tedy v obvodu dráhy a pod stavbou dráhy, pokud není obvod zřizován (na pozemních komunikacích).

Souhlas drážního správního úřadu podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 1 zákona č 266/1994 Sb. vydávaný jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu podle zvláštního právního předpisu, územní souhlas nebo ohlášení stavby je závazným stanoviskem podle správního řádu.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.5.105 Stavby na dráze

Objekt limitování

Procesy stavebního řízení u stavby na dráze.

Důvody limitování

Potřeba souhlasu speciálního stavebního úřadu k vybudování stavby na dráze.

Vyjádření limitu

Pro účely umístění, povolení, ohlášení nebo kolaudace stavby na dráze, stavby, která není stavbou dráhy a zasahuje zčásti do jejího obvodu, nebo stavby v ochranném pásmu dráhy, je žadatel povinen vyžádat si závazné stanovisko drážního správního úřadu.

V souhlasném závazném stanovisku drážní správní úřad stanoví podmínky pro zajištění bezpečného a plynulého provozu dráhy a její ochrany.

Nesouhlasné stanovisko lze vydat pouze tehdy, pokud by stavbou mohl být znemožněn či narušen bezpečný a plynulý provoz dráhy a její ochrana a ani stanovením podmínek podle předcházejícího odstavce není možné toto riziko odstranit.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5, § 7 odst. 3, § 64.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Stavbou na dráze jsou všechny stavby a zařízení v obvodu dráhy, které nejsou stavbou dráhy, bez ohledu na účel, jemuž slouží.

V případě mostů, objektů mostům podobných a tunelů nemusí být obvod dráhy totožný s plochou drážních pozemků.

Souhlas drážního správního úřadu podle § 7 odst. 3 a § 9 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb. vydávaný jako podklad pro rozhodnutí stavebního úřadu podle zvláštního právního předpisu, územní souhlas nebo ohlášení stavby je závazným stanoviskem podle správního řádu.

Stav k 1. 7. 2023

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.5.106 Vymezení obvodu dráhy

Objekt požadavku

Stanovení obvodu dráhy.

Důvody požadavku

Vymezení plochy dopravní stavby a podmínek jejího využití.

Popis požadavku

Obvod dráhy je území určené územním rozhodnutím nebo společným povolením, kterým se stavba umísťuje a povoluje, pro umístění stavby dráhy.

Ukazatele a číselné hodnoty

Obvod dráhy u celostátní dráhy a regionální dráhy:

- je vymezen svislými plochami vedenými hranicemi pozemků, které jsou určeny pro umístění dráhy a její údržbu.

Obvod dráhy u ostatních drah:

- je vymezen svislými plochami vedenými:
 - 3 m od osy krajní koleje,
 - 3 m od krajního nosného nebo dopravního lana,
 - 3 m od krajního vodiče trakčního vedení,
 - hranicemi pozemku, určeného k umístění dráhy a její údržby,
 - min. 1,5 m od vnějšího okraje stavby dráhy, pokud není dopravní cesta dráhy vedena po pozemní komunikaci.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 4, § 4a, § 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 20.
- ¹⁾ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6380 Železniční přejezdy a přechody, 04/2004 a Změna Z1, 05/2008, Oprava 1, 06/2010 a Změna Z3, 08/2013 (ruší Změnu Z2 z února 2013).

Doplňující poznámky

Stavbou dráhy je stavba cesty určené k pohybu drážních vozidel a stavba, která rozšiřuje, doplňuje, mění nebo zabezpečuje dráhu bez ohledu, zda je v obvodu dráhy či nikoliv. Stavba dráhy není součástí pozemku. Stavba dráhy celostátní, regionální, tramvajové, trolejbusové nebo dráhy speciální je veřejně prospěšná.

Hraniční znaky (mezníky) se umísťují v lomových bodech hranice obvodu pozemků, které tvoří železniční dopravní cestu. V přímých úsecích hranice obvodu pozemků mohou být mezníky vzdáleny nejvýše 200 m.

Nikdo nesmí bez povolení provozovatele dráhy vykonávat v obvodu dráhy činnosti, které se považují za podnikání, vstupovat na dráhu a v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná, pokud zvláštní předpis¹⁾ nestanoví jinak.

Všechna místa na dráze a v obvodu dráhy jsou veřejnosti nepřístupná s výjimkou

- a) dráhy a jejího obvodu, pokud je dráha vedena po pozemní komunikaci,
- b) dráhy a jejího obvodu v místě křížení dráhy s pozemní komunikací,
- c) prostor určených pro veřejnost, nástupišť a přístupových cest k nim a prostor v budovách nacházejících se v obvodu dráhy, pokud jsou v nich poskytovány služby související s drážní dopravou,
- d) veřejně přístupných účelových komunikací v obvodu dráhy,
- e) volných ploch vzdálených nejméně 2,5 m od osy krajní koleje dráhy.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.107 Minimální použitelné směrové oblouky na dráze

Objekt požadavku

Směrové poměry – poloměry dráhy.

Důvody požadavku

Zabezpečení maximální plynulosti, rychlosti a konkurenceschopnosti dráhy.

Popis požadavku

Na dráze nesmí být v traťových kolejích poloměr oblouku menší, než je stanovená hodnota.

Ukazatele a číselné hodnoty

Minimální poloměr oblouku:

Dráha celostátní

- v traťových kolejích, zřizuje-li se nové drážní zemní těleso	500 m
- v traťových kolejích v případě rekonstrukce nebo modernizace dráhy, nezřizuje-li se nové drážní zemní těleso	300 m
- železniční stanice ¹⁾	600 m
- železniční zastávka s délkou nástupní hrany nad 100 m	600 m
- železniční zastávka s délkou nástupní hrany 100 m a menší	300 m
- v dopravních kolejích ve zhlaví	300 m
- v manipulačních kolejích ve zhlaví	190 m

Dráha regionální

- na trati při traťové rychlosti do 50 km/h včetně	190 m
- na trati při traťové rychlosti nad 50 km/h	300 m
- železniční stanice	600 m
- železniční zastávka s délkou nástupní hrany nad 100 m	600 m
- železniční zastávka s délkou nástupní hrany 100 m a menší	300 m
- v kolejových rozvětveních stanic	150 m

Vlečka²⁾ 190 m

Trati s úzkým rozchodem 40 m

Poznámky:

¹⁾ Koleje železničních stanic se zřizují v přímých úsecích, v oblouku, jen je-li to nezbytné.

²⁾ Poloměr oblouku může být zmenšen podle podmínek stavebního povolení stanovených s přihlédnutím k místním podmínkám.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 13.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6380 Železniční přejezdy a přechody, 04/2004 a Změna Z1, 05/2008, Oprava 1, 06/2010 a Změna Z3, 08/2013 (ruší Změnu Z2 z února 2013).

Doplňující poznámky

Kolej se navrhuje směrově na stanovenou traťovou rychlost, pokud možno v co nejdelších přímých úsecích. Oblouky se zřizují o takovém poloměru, aby byla co nejvíce dodržena stanovená traťová rychlost jak v traťových kolejích, tak i v hlavních kolejích železničních stanic.

Ustanovení odstavců 2, 3, 4 a 8 § 13 vyhlášky č. 177/1995 Sb. se uplatňuje vždy, nebrání-li tomu složitost místních podmínek v zastavěném území nebo státem chráněném území, popř. nepříznivé geologické podmínky. Nelze-li parametry uvedené v těchto odstavcích dodržet, musí být bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy zajištěna odpovídajícím stavebnětechnickým řešením a organizačním opatřením.

Pro plynulý přechod mezi přímou kolejí a obloukem nebo mezi oblouky se zřizuje přechodnice (využívá se především v traťových kolejích).

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.108 Prostorové uspořádání železničního spodku

Objekt požadavku

Základní šířka železničního spodku v širé trati.

Důvody požadavku

Stanovení záboru území pro potřeby železniční dráhy.

Popis požadavku

Minimální vodorovná šířka pláně tělesa železničního spodku jednokolejných tratí je u nové stavby dráhy na širé trati jednoznačně určena.

Ukazatele a číselné hodnoty

Základní vodorovná šířka pláně tělesa železničního spodku jednokolejných tratí u nové stavby dráhy na širé trati:

koleje normálního rozchodu dráhy:	min. 6 m
koleje úzkého rozchodu dráhy:	min. 4,4 m

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 14 odst. 3, § 18.

Doplňující poznámky

U dvoukolejných a vícekolejných tratí a u kolejí železničních stanic se zvětší šířka pláně nejméně o vzdálenost os kolejí.

Při použití konstrukčního uspořádání železničního svršku, které to svým stavebnětechnickým řešením umožňuje, může být základní vodorovná šířka pláně tělesa železničního spodku stanovena odchýlně v projektové dokumentaci projednané ve stavebním řízení.

Šířka koruny kolejového lože u koleje normálního rozchodu je nejméně 3 400 mm a u koleje s úzkým rozchodem nejméně 2 000 mm. V obloucích se kolejové lože rozšiřuje na vnější straně oblouku v závislosti na hodnotě převýšení koleje (technické parametry železničního svršku).

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.109 Prostorové uspořádání staveb dráhy

Objekt požadavku

Prostorové uspořádání staveb dráhy.

Důvody požadavku

Předběžné odvození prostorových nároků stavby dráhy a prostoru, kam nesmí zasahovat stavby na dráze.

Popis požadavku

Prostorové uspořádání staveb dráhy vymezuje rozměrové parametry tratí, mostů a tunelů pro průchodnost drážních vozidel.

Ukazatele a číselné hodnoty

Minimální vzdálenosti os kolejí u **vícekolejných tratí s rozchodem 1 435 mm** (normální rozchod) **do rychlosti 200 km/h včetně:**

- na širé trati v přímé koleji a obloucích o poloměru 250 m a větším 4 000 mm
- v železničních stanicích,
 1. v přímé koleji a obloucích o poloměru 250 m a větším 5 000 mm
 2. při rekonstrukcích kolejiště železničních stanic, je-li to nezbytné, s přihlédnutím k místním podmínkám, v přímé koleji a obloucích o poloměru 250 m a větším 4 750 mm

Minimální vzdálenosti os kolejí u **vícekolejných tratí s rozchodem 1 435 mm** (normální rozchod) **pro rychlosti vyšší než 200 km/h:**

- na širé trati
 1. určené pro osobní dopravu a provozované nejvyšší rychlosti do 250 km/h 4 300 mm
 2. určené pro osobní dopravu a provozované rychlosti vyšší než 250 km/h nebo určené pro smíšenou dopravu 4 500 mm
 3. na tří a vícekolejné trati provozované rychlostí vyšší než 200 km/h u každé koleje alespoň na jedné straně 6 500 mm
- v železničních stanicích,
 1. u hlavních kolejí shodně jako na širé trati
 2. mezi hlavní a jinou než hlavní kolejí 6 500 mm
 3. mezi hlavní a manipulační odvratnou kolejí bez dopravní funkce nebo mimo rozsah užitečné délky takové koleje 4 500 mm
 4. v ostatních případech 5 000 mm
- při souběhu více tratí mezi hlavní kolejí a kolejí, která není hlavní kolejí stejné trati 6 500 mm

Vzdálenosti os kolejí při poloměru oblouku menším než 250 m jsou obsaženy v doporučených technických normách uvedených v Příloze č. 5 vyhlášky č. 177/1995 Sb. pod položkami 159 a 160.

U tratí s rozchodem koleje 760 mm (úzký rozchod) je nejmenší vzdálenost os kolejí 3 500 mm

Vzdálenost os sousedících kolejí různého rozchodu je stanovena jako součet polovičních osových vzdáleností platných pro příslušné koleje, případně jako kombinace šířek k sobě přivrácených částí průjezdných průřezů.

Mezi stavbami, pevnými zařízeními nebo jinými překážkami a průjezdným průřezem, který je stanoven pro přílehlou kolej, musí být zachován volný schůdný a manipulační prostor pro bezpečný pohyb osob a manipulaci s materiálem.

Požadavky na volný schůdný a manipulační prostor včetně ustanovení, jaké překážky do něj mohou zasahovat, obsahuje technická norma uvedená v příloze č. 5 vyhlášky č. 177/1995 Sb. pod položkou 157.

Na dráze budované pro rychlost vyšší než 200 km/h, nejde-li o úsek v tunelu, musí být zachován mezi stavbami, pevnými zařízeními nebo jinými překážkami a přilehlou kolejí této dráhy volný prostor z důvodu ochrany staveb a pevných zařízení před aerodynamickým zatížením. Volný prostor nesmí sloužit ke skladování předmětů, které nejsou pevně spojeny se zemí, nestanoví-li provozovatel dráhy jinak.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 11.

Doplňující poznámky

Do průjezdného průřezu smějí zasahovat stavby a zařízení, která mění svou polohu při součinnosti s drážními vozidly, mají-li tato zařízení uvnitř průjezdného průřezu přesně vymezený dotyk s určenými částmi drážních vozidel.

Ustanovení odstavců 2, 5, 6 a 7 § 11 vyhlášky č. 177/1995 Sb. se uplatňuje vždy, nebrání-li tomu složitost místních podmínek v zastavěném území nebo státem chráněném území, popř. nepříznivé geologické podmínky. Nelze-li parametry uvedené v těchto odstavcích dodržet, musí být bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy zajištěna odpovídajícím stavebnětechnickým řešením a organizačním opatřením.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.110 Technické podmínky znemožňující zřízení nového přejezdu

Objekt požadavku

Technická omezení dráhy pro umístění přejezdu pozemní komunikace na dráze. Související omezení sklonů na pozemních komunikacích kolem přejezdů.

Důvody požadavku

Dráha jako bariéra pro pozemní komunikace a maximální možná úprava pozemní komunikace kolem přejezdu a její vliv na vzhled okolí.

Popis požadavku

Při projektování nového úrovnového křížení se musí přejezd umístit vně krajních výhybek stanice, výhybny, odbočky, nákladiště, kolejíště vlečky a mimo nástupiště zastávky. Nový přejezd nesmí být umístěn v nepřehledných úsecích tratí (v blízkosti hlubokých zářezů, tunelových portálů, ve směrových obloucích malého poloměru apod.), ani na lomech sklonů trati a před návěstidly v takové vzdálenosti, aby drážní vozidla, která zastavila před návěstidlem zakazujícím jízdu, obsazovala přejezd.

Křížení pozemních komunikací na přejezdu nebo v jeho bezprostřední blízkosti není dovoleno. Kříží-li se komunikace před přejezdem, musí být při nejbližší přestavbě křižovatky provedeny takové stavební úpravy, aby byla dodržena vzdálenost nejbližší hranice křižovatky od nebezpečného pásma přejezdu, případně provedena příslušná dopravní opatření u stávajících přejezdů.

Nelze zřizovat nové přejezdy s úhlem křížení menším, než je stanoveno, u stávajících přejezdů je úhel vhodný při přestavbě upravit do stanoveného úhlu.

Přejezd se nesmí nově zřídit přes kolej v přechodnici, vzestupnici a oblouku, pokud převýšení vytváří na pozemní komunikaci podélný sklon větší, než je stanoveno, a směřuje proti sklonu pozemní komunikace.

V odůvodněných případech, kdy se navrhuje přestavba úrovnového křížení silnice kategorie vyšší než S 7,5, je nejvyšší hodnota sklonu silnice přesně stanovena pro jednoznačně délkově vymezený úsek silnice.

Ukazatele a číselné hodnoty

- Kříží-li se komunikace před přejezdem, musí být při nejbližší přestavbě křižovatky provedeny takové stavební úpravy, aby vzdálenost nejbližší hranice křižovatky od nebezpečného pásma přejezdu, měřená v ose komunikace, byla nejméně 10 m. U nově zřizovaných přejezdů a křižovatek pak nejméně 30 m. Není-li u stávajících přejezdů možné dosáhnout vzdálenosti 10 m, musí být bezpečnost zajištěna odpovídajícím dopravním opatřením.
- Nelze zřizovat nové přejezdy s úhlem křížení menším než 75°. Stávající přejezdy je vhodné při přestavbě upravit tak, aby úhel křížení byl nejméně 75°.
- Nesmí se nově zřídit přejezd přes kolej v přechodnici, vzestupnici a oblouku, pokud převýšení vytváří na pozemní komunikaci podélný sklon **větší než 3 %**, směřující proti sklonu pozemní komunikace.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 4 odst. 7.

Související předpisy

- ČSN 73 6101 Projektování silnic a dálnic, 09/2018, kap. 11.

- ČSN 73 6110 Projektování místních komunikací, 01/2006 a Změna Z1, 02/2010 a Oprava 1, 04/2012, čl. 10.4.5, kap. 12.
- ČSN 73 6380 Železniční přejezdy a přechody, 4/2004 a Změna Z1, 05/2008, Oprava 1, 06/2010 a Změna Z3, 08/2013 (ruší Změnu Z2 z února 2013), čl. 5.2, 5.3, 5.5.

Doplňující poznámky

Stanovení minimální vzdálenosti hranice křižovatky od přejezdu se netýká komunikací s vyloučením motorového provozu ani samostatných sjezdů z pozemních komunikací.

Podélný sklon pozemní komunikace na přejezdu je dán spojnicí temen kolejnic; u koleje v oblouku s převýšením se vypočítá sklon mezi kolejnicemi z převýšení vnějšího kolejnicového pásu.

V odůvodněných případech, kdy se navrhuje přestavba úrovně křížení silnice kategorie vyšší než S 7,5 (volná šířka silnice mezi směrovými sloupky či svodidly je 7,5 m) má být sklon nejvýše 3 % s tím, že přilehlý úsek komunikace v tomto sklonu má mít délku alespoň 30 m.

Lomy podélného sklonu pozemní komunikace mimo přejezdovou konstrukci (u přejezdů např. s povrchem z asfaltového betonu nebo litého asfaltu vně krajní kolejnice) se zaoblí parabolickými oblouky podle tabulky 1A ČSN 73 6380/Z1.

U přejezdů pozemních komunikací s motorovým provozem je (pro usnadnění průjezdu silničních vozidel a snížení namáhání konstrukce) vhodné, aby povrch přejezdové konstrukce v ose pozemní komunikace ležel v přímce ve sklonu daném převýšením koleje. U přejezdů přes více kolejí v převýšení takové řešení vede k rozdílné niveletě temen (neprevýšených) kolejnicových pasů.

Pokud taková úprava není možná nebo účelná (například s ohledem na sklon a výšku navazujících úseků pozemní komunikace nebo niveletu kolejnicových pasů v blízkosti přejezdu), mohou být lomy sklonu na rozhraní přejezdových panelů ponechány bez zaoblení, ale za dodržení podmínek uvedených v ČSN 73 6380/Z1, které musí být splněny v rovině kolmé na osu koleje.

Na přejezdu ani v jeho blízkosti nesmí být kolejnicové styky s výjimkou technologické části přejezdového zabezpečovacího zařízení.

Voda přiváděná silničními příkopy (rigoly) musí být před přejezdem svedena do kanalizace nebo propustku pod tratí. Do drážního příkopu může být svedena pouze se souhlasem provozovatele dráhy.

Srážková voda z pozemní komunikace nesmí být svedena do přejezdu.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.111 Křížení tratí speciální dráhy a křížení s ostatními dráhami a pozemními komunikacemi

Objekt požadavku

Křížení tratí speciální dráhy navzájem a s ostatními druhy pozemní dopravy.

Důvody požadavku

Zajištění plné segregace tratí speciální dráhy.

Popis požadavku

Křížení tratí navzájem, jakož i křížení s ostatními dráhami a pozemními komunikacemi musí být mimoúrovňové.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 29 odst. 2.

Doplňující poznámky

Speciální dráhou je například metro.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.112 Vzdálenost os kolejí speciální dráhy

Objekt požadavku

Nejmenší vzdálenost os kolejí speciální dráhy.

Tento jev má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 94a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody požadavku

Prostorové nároky na koridor pro speciální dráhy.

Popis požadavku

Nejmenší vzdálenost os kolejí speciální dráhy je jednoznačně určena.

Ukazatele a číselné hodnoty

Vzdálenost os hlavních kolejí ve dvokolejných tunelech bez mezilehlých podpěr ve stanicích v přímé koleji a v oblouku o poloměru 4000 m a větším	nejméně 3500 mm
Vzdálenost os kolejí na povrchu v přímé koleji a v oblouku o poloměru 250 m a větším	nejméně 4000 mm
Vzdálenost v manipulačních kolejích a ve dvojitých kolejových spojkách	nejméně 4500 mm
Vzdálenost os kolejí na mostě	nejméně 4000 mm

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 30, § 36 odst. 1.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6430 Geometrické uspořádání kolejí metra – Kolejový svršek metra, 01/1997.

Doplňující poznámky

Hodnoty pro zvětšení vzdáleností os kolejí v oblouku o poloměru menším než 4000 m obsahuje technická norma uvedená v Příloze č. 5 vyhlášky č. 177/1995 Sb.

Prostorové uspořádání staveb dráhy musí zajišťovat bezpečný průjezd drážního vozidla a spolehlivou funkci stavby dráhy. Zásady prostorového uspořádání obsahuje doporučená technická norma uvedená v Příloze č. 5 vyhlášky č. 177/1995 Sb.

Kruhový tunel pro koleje má nejmenší průměr 5100 mm. V tunelu se svislými stěnami a v podjezdu musí být dodržena v přímé koleji podjezdná výška nejméně 4000 mm, měřená od temene kolejnice. Podél koleje na povrchu musí být zřízena stezka pro průchod osob. V tunelu musí být zřízena stezka nebo odstupová rampa.

Prostorová úprava na mostech a konstrukcích mostům podobných musí vyhovovat průjezdnému průřezu zvětšenému o postranní prostory pro průchod a manipulaci. Od osy koleje musí být zachovány nejméně tyto volné vzdálenosti:

- u konstrukcí na mostech a galeriích	2400 mm	
- u zábradlí	2550 mm	
- na přesuvnách	- se zákazem vstupu osob	1700 mm
	- při dovoleném průchodu osobu podél vozidla v klidu	2300 mm

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.113 Minimální směrové oblouky na tratích speciální dráhy

Objekt požadavku

Minimální velikosti směrových oblouků kolejí na tratích speciální dráhy.

Důvody požadavku

Maximální rychlost a provozní propustnost tratí speciální dráhy.

Popis požadavku

Směrové oblouky kolejí mají minimální poloměr oblouku přesně stanoven.

Ukazatele a číselné hodnoty

Směrové oblouky hlavních kolejí musí mít poloměr co největší, alespoň	500 m
Podle podmínek stavebního povolení stanovených s přihlédnutím k místním podmínkám může být poloměr oblouku zmenšen až na	300 m
Při omezeném prostoru a zvláště složitých místních podmínkách v zastavěném území může být poloměr oblouku podle podmínek stanovených s přihlédnutím k této situaci ve stavebním povolení zmenšen až na	150 m
Koleje určené pro obrat a odstavování vlakových souprav se zřizují v přímé koleji nebo v oblouku o poloměru nejméně	800 m
Oblouky ostatních kolejí nesmí mít poloměr menší než	150 m

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 31 odst. 1 až 3 a odst. 8.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6430 Geometrické uspořádání kolejí metra – Kolejový svršek metra, 01/1997.

Doplňující poznámky

Pro plynulý přechod mezi přímou kolejí a obloukem se zřizují přechodnice, u složených oblouků mezilehlé přechodnice. Rozchod koleje je 1435 mm.

Speciální dráhou je například metro.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.114 Požadavky na umístění lanových drah

Objekt požadavku

Území z hlediska vhodnosti pro umístění lanových drah.

Tento jev má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 62 a má vazbu na jev č. 98 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody požadavku

Stanovení požadavků na umístění lanových drah a vymezení území, která nejsou vhodná pro umístění stavby lanové dráhy.

Popis požadavku

Dráha lanová se navrhuje a zřizuje tak, aby co nejméně narušovala krajinu, ve které bude provozována, maximálně snížila možnost vzniku závad nebo úrazů a umožnila snadnou likvidaci mimořádných událostí při provozování dráhy lanové.

Lanová dráha se nezřizuje v místech ohrožených lavinami, sesuvy půdy, padáním kamenů nebo v místech s nepříznivými geologickými podmínkami.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 69 odst. 1 a odst. 5.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.115 Styk dráhy s cizím vedením

Objekt požadavku

Styk dráhy se sítěmi technického vybavení.

Důvody požadavku

Stanovení pravidel pro umístění vedení technického vybavení v obvodu železniční dráhy.

Popis požadavku

Sítě technického vybavení mohou být umístovány v obvodu železniční dráhy jen na základě písemné smlouvy o zřízení věcného břemene, uzavřené mezi vlastníkem dráhy a vlastníkem sítě technického vybavení, a to za úhradu. Nedojde-li k uzavření smlouvy, lze vlastnická práva omezit jen rozhodnutím speciálního stavebního úřadu. V řízení o omezení vlastnických práv postupuje speciální stavební úřad podle zvláštního zákona.^{1a), 1b)}

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 4a, § 5a.
- ^{1a)} Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ^{1b)} Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění), ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

Z důvodů veřejného zájmu se dráha a stavba dráhy může křížit nebo stýkat s energetickými, vodovodními, stokovými, telekomunikačními, popřípadě jinými sítěmi technického vybavení, které neslouží k provozování drah a drážní dopravě na dráhách, (dále jen "sítě technického vybavení") tak, aby práva a povinnosti vlastníků a provozovatelů těchto zařízení byly zabezpečeny ve shodě s právy a povinnostmi vlastníků a provozovatelů drah a drážní dopravy na dráze.

Při havárii sítě technického vybavení umístěné v obvodu dráhy je vlastník sítě technického vybavení povinen neprodleně oznámit provozovateli dráhy tuto havárii a rozsah nezbytných prací k jejímu odstranění. Vlastník sítě technického vybavení je povinen ve věcech týkajících se dráhy postupovat podle pokynů provozovatele dráhy a zajistit následné uvedení dotčeného úseku dráhy do původního stavu, a není-li to možné s ohledem na povahu provedených prací, do stavu odpovídajícího původnímu účelu nebo užití dotčeného úseku dráhy. Při změně stavby dráhy nebo stavbě nové dráhy stavebník hradí náklady spojené se změnami sítě technického vybavení vyvolané stavbou nebo její změnou uvedené v rozhodnutí speciálního stavebního úřadu.

Vlastník sítě technického vybavení, které jsou umístěny v obvodu dráhy nebo v ochranném pásmu dráhy a jsou v pásmu vlivů zpětných trakčních proudů z používání napájecích systémů dráhy stejnosměrné nebo střídavé trakční proudové soustavy, je povinen zajistit jejich provoz, údržbu a opravy tak, aby se nestaly příčinou ohrožení života, zdraví či majetku osob.

Nikdo nesmí bez povolení provozovatele dráhy vykonávat v obvodu dráhy činnosti, které se považují za podnikání, vstupovat na dráhu a v obvodu dráhy na místa, která nejsou veřejnosti přístupná, pokud zvláštní právní předpis²⁾ nestanoví jinak.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.116 Minimální použitelné směrové oblouky na pouliční tramvajové dráze

Objekt požadavku

Směrové poměry – poloměry dráhy.

Důvody požadavku

Zabezpečení maximální plynulosti, rychlosti a konkurenceschopnosti městské pouliční dráhy.

Popis požadavku

Směrové uspořádání koleje musí zaručovat bezpečnou a plynulou jízdu vlaků traťovou rychlostí. Minimální velikost poloměru oblouku je pevně stanovena.

Ukazatele a číselné hodnoty

Minimální poloměr kružnicového oblouku

– Nejmenší poloměr kružnicového oblouku trati provozované s cestujícími má být alespoň	50 m
– Na stávajících tratích, při rekonstrukcích, na křižovatkách, na dočasných přeložkách nebo na tratích zřizovaných ve stávající zástavbě, kde nelze těchto hodnot dosáhnout, smí být nejméně	25 m
– výjimečně	20 m
– V obratištích, ve vozovnách nebo v kolejích, které neslouží pro pravidelnou přepravu osob, lze navrhnout poloměr oblouku menší než	25 m
– nejméně však	20 m

V případech, kdy se jedná o stávající stav, a není možné jiné řešení, lze při rekonstrukci ponechat i poloměry menší než 20 m. Tyto případy potom však musí být ošetřeny v provozním předpisu.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 54 odst. 1.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6405 Projektování tramvajových tratí, 09/2022.
- ČSN 73 6412 Geometrické uspořádání koleje tramvajových tratí, 03/2017, čl. 6.2, čl. 7.1.

Doplňující poznámky

Kružnicové oblouky se navrhují s co největšími poloměry. Jejich velikost musí odpovídat návrhové rychlosti trati nebo traťového úseku a přípustnému nevyrovnanému příčnému zrychlení, respektive nedostatku převýšení.

V obloucích nutno uvažovat s rozšířením osové vzdálenosti kolejí z důvodu míjení vozů.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.117 Vzdálenost os kolejí tramvajové dráhy

Objekt požadavku

Vzdálenost os kolejí tramvajové dráhy.

Důvody požadavku

Vymezení minimálního prostoru mezi kolejemi s ohledem na stanovení obvodu dráhy a případného ochranného pásma dráhy.

Popis požadavku

Vzdálenost os dvou souběžných kolejí v přímé koleji a ve směrovém oblouku o poloměru 1 000 mm a větším je přesně stanovena.

Toto ustanovení nemusí být dodrženo za přesně stanovených podmínek (viz Doplňující poznámky).

Ukazatele a číselné hodnoty

Vzdálenost os dvou souběžných kolejí v přímé koleji a směrovém oblouku o poloměru 1 000 mm a větším musí být nejméně 3 000 mm.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 53 odst. 2, 4.

Souvisící předpisy

- ČSN 73 6405 Projektování tramvajových tratí, 09/2022.
- ČSN 73 6412 Geometrické uspořádání koleje tramvajových tratí, 03/2017.

Doplňující poznámky

Ustanovení o minimální vzdálenosti os kolejí tramvajové dráhy nemusí být dodržena za přesně stanovených následujících podmínek.

Ustanovení odstavců 1 a 2 (viz § 53 vyhlášky č. 177/1995 Sb.) se uplatňuje vždy, nebrání-li tomu složitost místních podmínek v zastavěném území nebo státem chráněném území, popř. nepříznivé geologické podmínky. Nelze-li parametry uvedené v těchto odstavcích dodržet, musí být bezpečnost provozování dráhy a drážní dopravy zajištěna odpovídajícím stavebnětechnickým řešením a organizačním opatřením.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.5.118 Podmínky pro stavbu trolejbusové dráhy

Objekt požadavku

Územně technické podmínky nutné pro realizaci stavby trolejbusové dráhy.

Důvody požadavku

Vymezení základních předpokladů pro možné umístění trolejbusové dráhy v území včetně jeho nutných úprav při realizaci záměru.

Popis požadavku

Provozovat trolejbusovou dráhu lze jen na pozemní komunikaci, která musí odpovídat zatížení trolejbusovým vozidlem a dynamickým účinkům vyvolaným jízdou, brzděním a rozjezdem tohoto vozidla.

Trolejbusová dráha se může křížit s železniční dráhou v jedné úrovni. Je-li železniční dráha elektrizovaná, musí být stavebnětechnickým řešením a provozním opatřením zajištěno bezpečné provozování obou drah včetně případů uvážnutí trolejbusu na křížení. Při křížení železniční dráhy s dráhou trolejbusovou v úrovni kolejí má železniční doprava přednost před provozem na dráze trolejbusové.

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 66 odst. 1, 2 a 4.

Doplňující poznámky

Dráha trolejbusová umístěná na pozemní komunikaci je v převážné části vymezena polohou trolejového vedení a dosahem sběračů trolejbusu. Úsek dráhy trolejbusové, který není takto vymezen, musí bezprostředně navazovat na úsek vymezený podle předcházející věty.

Stav k 1. 7. 2023

Jiné informace o území

IÚ 2.5.119 Kategorie železničních drah

Objekt informace

Železniční dráhy a jejich členění na základě významu, účelu a technických podmínek.

Důvody sledování informace

Vymezení jednotlivých kategorií železničních drah.

Vyjádření informace

Železniční dráhy se z hlediska významu, účelu a technických podmínek, stanovených prováděcím předpisem, člení do jednotlivých kategorií. Kategorie železničních drah jsou:

- a) **dráha celostátní**, jíž je dráha, která slouží mezinárodní a celostátní veřejné železniční dopravě a je jako taková označena,
- b) **dráha regionální**, jíž je dráha regionálního nebo místního významu, která slouží veřejné železniční dopravě a je zaústěná do celostátní nebo jiné regionální dráhy,
- c) **dráha místní**, jíž je dráha místního významu oddělená od celostátní nebo regionální dráhy; dráha je oddělená, umožňuje-li přesun drážního vozidla na jinou dráhu jen s použitím zvláštního technického zařízení nebo slouží-li výhradně provozování neveřejné osobní drážní dopravy, osobní drážní dopravy pro potřeby cestovního ruchu nebo provozované historickými vlaky,
- d) **vlečka**, jíž je dráha, která slouží vlastní potřebě provozovatele nebo jiného podnikatele a je zaústěná do celostátní nebo regionální dráhy, nebo jiné vlečky,
- e) **zkušební dráha**, jíž je dráha, která slouží zejména k provádění zkušebního provozu drážních vozidel nebo zkoušek pro schválení typu nebo změny typu drážních vozidel a drážní infrastruktury,
- f) **speciální dráha**, která slouží zejména k zabezpečení dopravní obslužnosti obce.

O zařazení železniční dráhy do příslušné kategorie dráhy a o změnách tohoto zařazení rozhoduje drážní správní úřad.

Železniční dráha, na níž je provozována vysokorychlostní železniční doprava, je dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel nad 200 km/h. Železniční dráha vybavená pro rychlosti drážních vozidel do 200 km/h určená pro osobní nebo nákladní dopravu a kombinovanou dopravu je dráha **konvenční**.

Na dráze celostátní se zřizují koleje s normálním rozchodem. U dráhy regionální a u vlečky se připouští i úzký rozchod koleje.

Ukazatele a číselné hodnoty

Normální rozchod = 1 435 mm

Úzký rozchod = 760 mm

Právní předpisy

- Zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 3a, § 5 odst. 5.
- Vyhláška č. 177/1995 Sb., kterou se vydává stavební a technický řád drah, ve znění pozdějších předpisů, § 2, § 11, § 13 odst. 10, Příloha 5, Příloha 6.

Stav k 1. 7. 2023

2.6 VODNÍ DOPRAVA

Jiné požadavky právních předpisů na území

P 2.6.101 Zřizování přístavu

Objekt požadavku

Zřízení přístavu na vodní cestě.

Důvody požadavku

Zabezpečení plavebně provozních podmínek na vodních cestách.

Popis požadavku

Pozemní část přístavu lze provozovat jen na základě povolení plavebního úřadu vydaného na žádost fyzické nebo právnické osoby, která hodlá pozemní část přístavu provozovat.

Právní předpisy

- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2, § 6, § 6c, § 7, § 8.
- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 9b, § 9c.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 149 odst. 1.

Doplňující poznámky

Přístavem se rozumí soubor pozemků, staveb, zařízení včetně plovoucích zařízení, pozemních komunikací nebo jejich součástí a drah bezprostředně územně a funkčně souvisejících s přílehlou částí vodní cesty a navazujících na ni (**pozemní část přístavu**) a přístavního bazénu, vodní plochy potřebné pro stání plavidel, nábřežních zdí s vyvazovacím zařízením, případně šikmého břehu a vyvazovacích dalb, které umožňují stání plavidel, nakládku a vykládku věcí, nástup a výstup osob, opravy, údržbu a ochranu plavidel (**vodní část přístavu**).

Přístavy se dělí na přístavy veřejné a neveřejné.

Požadavky na stavební uspořádání a zařízení pozemní části přístavu stanoví § 9b a § 9c vyhlášky č. 222/1995 Sb.

Plavební úřad povolí provozování pozemní části přístavu, pokud její stavební uspořádání a zařízení, jimiž je vybavena, umožňují bezpečný provoz přístavu a neohrožují bezpečnost plavby.

Plavební úřad v povolení stanoví podmínky provozování pozemní části přístavu sloužící k zajištění bezpečnosti a plynulosti plavby a k ochraně životního prostředí. Plavební úřad v povolení dále uvede

- a) údaj o tom, zda přístav bude provozován jako veřejný nebo neveřejný,
- b) údaj o tom, zda jde o přístav s ochrannou funkcí.

Provozovatel plavidla je ve veřejném přístavu povinen využít k dlouhodobému stání plavidla pouze místa k tomu určená provozovatelem pozemní části přístavu.

Zřizuje se seznam veřejných přístavů, jehož účelem je zpřístupnění přehledu o všech veřejných přístavech veřejnosti. Správcem seznamu veřejných přístavů je plavební úřad. Plavební úřad zveřejní seznam veřejných přístavů prostřednictvím systému říčních informačních služeb.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.6.102 Rozměry plavební dráhy

Objekt požadavku

Šířka přímé plavební dráhy, plavební hloubka a poloměr zakřivení plavební dráhy.

Tento jev má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 104 dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a bezpečné plavby na vodních tocích a umělých kanálech.

Popis požadavku

Základními určujícími objekty dopravně významných vodních cest je plavební dráha a plavební komora. Nejmenší rozměry parametrů plavební dráhy jsou jednoznačně určeny.

Vodní cesty dopravně významné – viz příloha č. 2 zákona č. 114/1995 Sb.

Ukazatele a číselné hodnoty

Rozměry plavební dráhy jsou:

- a) nejmenší šířka přímé plavební dráhy v hloubce odpovídající ponoru návrhového plavidla
1. v řece	
pro klasifikační třídu 0.	14 m,
pro klasifikační třídu I.	20 m,
pro klasifikační třídu IV., Va., Vb.	50 m,
2. v plavebním kanálu	
pro klasifikační třídu 0.	6 m,
pro klasifikační třídu I.	15 m,
pro klasifikační třídu IV., Va., Vb.	40 m,
- b) nejmenší plavební hloubka tvořená součtem nejvýše přípustného ponoru plavidla a bezpečnostní vzdálenosti dna plavidla nade dnem vodní cesty. U nových a nově upravovaných vodních cest tato hodnota činí:
pro vodní cestu klasifikační třídy 0	1,20 m + bezpečnostní marže,
pro vodní cestu klasifikační třídy I.	2,20 m + bezpečnostní marže,
pro vodní cestu klasifikační třídy IV., Va., Vb.	2,80 m + bezpečnostní marže.

Bezpečnostní marže činí

1. v řece
- u stávajících vodních cest nejméně 0,30 m,
u nových a nově upravovaných vodních cest nebo jejich úseků
- pro klasifikační třídu 0. nejméně 0,30 m,
 - pro klasifikační třídu I., IV., Va., Vb. nejméně 0,50 m,
2. v plavebním kanálu
- u stávajících vodních cest nebo jejich úseků nejméně tolik, kolik činí stávající dosažená bezpečnostní marže,
u nově upravovaných vodních cest nebo jejich úseků nejméně tolik, kolik činí stávající dosažená bezpečnostní marže, ne však méně než
- pro klasifikační třídu 0. 0,30 m,
 - pro klasifikační třídu I., IV., Va. nebo Vb. 0,50 m,
- u nových vodních cest nebo jejich úseků
pro klasifikační třídu 0.	nejméně 0,30 m,
pro klasifikační třídu I.	nejméně 0,50 m,
pro klasifikační třídu IV., Va nebo Vb.	nejméně 1,00 m.

Plavební dráha se v oblouku rozšiřuje v závislosti na délce návrhové sestavy a poloměru oblouku. U nových a nově upravovaných vodních cest nebo jejich úseků se šířka plavební dráhy v oblouku vypočítává podle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 222/1995 Sb.; výpočet šířky plavební dráhy v oblouku musí být obsažen v dokumentaci stavby předávané plavebnímu úřadu pro účely vydání závazného stanoviska podle zákona č. 114/1995 Sb.

Právní předpisy

- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 3, příloha 2.
- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 4, § 5 a § 7.
- Vyhláška č. 223/1995 Sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších předpisů, § 1a, příloha 1.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.6.103 Rozměry plavební komory a další technické požadavky

Objekt požadavku

Minimální šířka, délka a hloubka plavební komory a rozměry rejdy.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a bezpečné plavby na vodních tocích a umělých kanálech.

Popis požadavku

Základními určujícími objekty dopravně významných vodních cest je plavební dráha a plavební komora.

Vodní cesty dopravně významné – viz příloha č. 2 zákona č. 114/1995 Sb.

Nejmenší rozměry parametrů plavební komory jsou jednoznačně určeny.

Rozměry rejdy plavební komory musí být v souladu s rozměry a kapacitou plavební komory.

Ukazatele a číselné hodnoty

U nově budovaných plavebních komor jsou

a) nejmenší šířka pro	
tř. 0.	5,3 m,
tř. I.	6,0 m,
tř. IV., Va., Vb.	12,0 m,
b) nejmenší délka pro	
tř. 0.	38,4 m,
tř. I.	45,0 m,
tř. IV.	85,0 m,
tř. Va.	115,0 m,
tř. Vb.	190,0 m,
c) nejmenší hloubka nad záporníkem pro	
tř. 0.	1,5 m,
tř. I.	3,0 m,
tř. IV.	3,5 m,
tř. Va., Vb.	4,0 m.

Právní předpisy

- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 3, příloha 2.
- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 4 a § 6.
- Vyhláška č. 223/1995 Sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- ČSN 32 0000 Lodě a plovoucí zařízení. Názvosloví plavidel a plavby, 03/1987.

Doplňující poznámky

Rejdy jsou od řečiště odděleny dělicími zdmi nebo hrázemi, které svým lícem navazují na líc zdi plavební komory.

Lodě se člení:

- a) osobní lodě,
- b) nákladní motorové lodě,
- c) tankové motorové lodě,
- d) remorkéry,
- e) vlečné čluny,
- f) tlačné čluny,
- g) převozní lodě,
- h) speciální lodě.

Stav k 1. 7. 2023

P 2.6.104 Zřizování vývazišť, kotvišť a obratišť

Objekt požadavku

Zřizování vývazišť a kotvišť mimo rejdy plavebních komor a přístavů. Zřizování obratišť v blízkosti přístavů, překladišť a plavebních zařízení.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a bezpečné plavby na vodních tocích a umělých kanálech.

Popis požadavku

Na vodní cestě dopravně významné jsou mimo rejdy plavebních komor zřizována vývaziště s možností vyvázat loď ke břehu nebo kotviště k zakotvení lodi mimo plavební dráhu. V blízkosti přístavů, překladišť a plavebních zařízení je nutno zřídit obratiště plavidel.

Právní předpisy

- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 2 a Příloha č. 1.

Doplňující poznámky

Klasifikace vnitrozemských vodních cest je uvedena v Příloze č. 1, tabulce 1A vyhlášky č. 222/1995 Sb.

Stav k 1. 7. 2019

Objekt požadavku

Křížení vodních cest pozemními komunikacemi, dráhami, elektrickým vedením, spojovacím vedením, plynovým potrubím, vodovodním potrubím a produktovody.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a bezpečné plavby na vodních tocích a umělých kanálech.

Popis požadavku

Nejmenší podjezdná výška nově stavěných nebo rekonstruovaných mostů, u nichž dochází k výměně nebo zásadní stavební úpravě nosné konstrukce, na vodní cestě dopravně významné je přesně stanovena. Nad vodní cestou dopravně významnou mohou být zřizovány lanové dráhy, sdělovací vedení a elektrická vedení do napětí 110 kV s přesně stanovenou nejmenší výškou. Kabelové vedení a potrubí může být uloženo do dna vodní cesty dopravně významné za přesně stanovených podmínek.

Elektrická vzdušná vedení nesmí být vedena přes objekt plavební komory s rejdami nebo jezem nebo v jeho blízkosti; jsou-li vedena přes vodní cestu, musí být vedena tak, aby nezpůsobovala nebezpečné odrazy pro radarovou navigaci na vodní cestě.

Mostní objekty musí být řešeny tak, aby nezpůsobovaly odrazy, které jsou nebezpečné pro radarovou navigaci na vodní cestě.

Ukazatele a číselné hodnoty

- **Nejmenší podjezdná výška** nově stavěných nebo rekonstruovaných mostů, u nichž dochází k výměně nebo zásadní stavební úpravě nosné konstrukce, na vodní cestě dopravně významné je **7,0 m nad nejvyšší plavební hladinou**, stanovenou plavebním úřadem. U nově stavěných obloukových mostů musí být tato výška dodržena v šířce nejméně dvou třetin plavební dráhy podle § 5 vyhlášky č. 222/1995 Sb.
- Nelze-li z důvodů, které nejsou na straně stavebníka, dodržet u nově stavěného nebo rekonstruovaného mostu nejmenší podjezdnou výšku podle předcházejícího odstavce, může být podjezdná výška u takového mostu menší, je-li konstrukce mostu zřízena jako pohyblivá. U rekonstruovaného mostu nemusí být jeho konstrukce zřízena jako pohyblivá, je-li podjezdná výška u takového mostu stejná jako před rekonstrukcí, nejméně však 5,25 m nad nejvyšší plavební hladinou.
- Při rekonstrukci mostních objektů, při nichž nedochází k výměně nebo zásadní stavební úpravě nosné konstrukce, musí být zachována podjezdná výška před rekonstrukcí.
- Vzdálenost mezi jednotlivými pilíři plavebního mostního otvoru, měřená kolmo na osu plavební dráhy, musí u nových mostů nebo u mostů s novými mostními pilíři, s výjimkou pohyblivých mostů, odpovídat šířce přilehlé plavební dráhy podle § 5 vyhlášky č. 222/1995 Sb.
- **Nejmenší podjezdná výška** nově stavěných nebo rekonstruovaných mostů, u nichž dochází k výměně nebo zásadní stavební úpravě nosné konstrukce, **na vodní cestě** dopravně významné **klasifikační třídy I., je 5,25 m nad nejvyšší plavební hladinou**, a vodní cestě dopravně významné **klasifikační třídy 0., vedené plavebním kanálem, je 4,0 m nad nejvyšší plavební hladinou**. Nejmenší podjezdná výška nově stavěných mostů na vodní cestě dopravně významné **klasifikační třídy 0. v říčním úseku je 4,0 m nad nejvyšší plavební hladinou**. V případech rekonstrukce stávajících mostů na vodní cestě dopravně významné klasifikační třídy 0. v říčním úseku musí být nejméně zachována stávající podjezdná výška před rekonstrukcí.
- Nad vodní cestou dopravně významnou mohou být zřizovány **lanové dráhy a sdělovací vedení nejméně 15,5 m a elektrická vedení do napětí 110 kV nejméně 19,0 m nad nejvyšší plavební hladinou**. Elektrická vedení o napětí vyšším než 110 kV mohou být zřízena nad vodní cestou dopravně významnou, bude-li jejich výška nad nejvyšší plavební hladinou stanovena

v odstavci 4 vyhlášky č. 222/1995 Sb. zvýšena o 1 cm na každý 1 kV, o který přesahuje napětí 110 kV.

- Kabelové vedení nebo potrubí může být uloženo do dna vodní cesty dopravně významné technologií podvrhu, v rýze chráněné záhozem, nebo jinou technologií, která zabezpečí ochranu kabelového vedení nebo potrubí před poškozením plavebním provozem. Vrch potrubí, kabelů nebo chráničky kabelů musí být u potrubí a slaboproudých kabelů nejméně 120 cm pod dnem vodní cesty, a u silnoproudých kabelů nejméně 200 cm pod dnem vodní cesty. V případě uložení v rýze musí být nejméně polovina výšky uvedeného krytí z kamene.

Právní předpisy

- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 8.

Stav k 1. 7. 2019

P 2.6.106 Křížení vodní cesty přívozem

Objekt požadavku

Křížení dopravně významné vodní cesty a účelové vodní cesty přívozem.

Důvody požadavku

Zabezpečení plynulosti a bezpečné plavby na vodních tocích a umělých kanálech.

Popis požadavku

Výška horního vodiče přívozu nad nejvyšší plavební hladinou je přesně určena.

Ukazatele a číselné hodnoty

Horní vodič přívozu na dopravně významné vodní cestě musí být nejméně 12,0 m nad nejvyšší plavební hladinou, na účelové vodní cestě nejméně 5,0 m.

Právní předpisy

- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 9.

Doplňující poznámky

Spodní vodič přívozu musí být v každém případě označen.

Stav k 1. 7. 2019

Jiné informace o území

IÚ 2.6.107 Sledované vodní cesty

Objekt informace

Sledované vodní cesty, tj. vodní cesty dopravně významné a vodní cesty účelové.

Důvody sledování informace

Seznam dopravně významných vodních cest (tj. vodních cest využívaných a vodních cest využitelných) a seznam vodních cest účelových.

Vyjádření informace

Vodní cesty se dělí na sledované vodní cesty a nesledované vodní cesty. Sledované vodní cesty se člení na vodní cesty dopravně významné a na vodní cesty účelové.

Vodní cesty dopravně významné se z hlediska jejich využívání pro provozování vodní dopravy dále člení na vodní cesty využívané a vodní cesty využitelné.

Vodní cesty využívané jsou:

- a) vodní tok Labe
 1. od říčního km 973,5 (Kunědice) po říční km 951,2 (nadjezí zdymadla Přelouč),
 2. od říčního km 949,1 (2,080 km od osy jezu Přelouč) po říční km 726,6 (státní hranice se Spolkovou republikou Německo), včetně plavební dráhy vymezené na vodní ploše Velké Žernoseky plavebním značením,
- b) vodní tok Vltavy
 1. od říčního km 91,5 (Třeбенice) po soutok s vodním tokem Labe, včetně výústní části vodního toku Berounky po přístav Radotín,
 2. od říčního km 241,4 (České Budějovice) po říční km 91,5 (Třeбенice), včetně výústní části vodního toku Malše po říční km 1,6, jen pro plavidla o nosnosti do 300 tun,
- c) vodní tok Moravy od ústí vodního toku Bečvy po soutok s vodním tokem Dyje, včetně průplavu Otrokovice – Rohatec (Bařův kanál).

Vodní cesty využitelné jsou:

- a) vodní tok Labe od říčního km 987,8 (Opatovice) po říční km 973,5 (Kunědice) a od říčního km 951,2 (nadjezí zdymadla Přelouč) po říční km 949,1 (2,080 km od osy jezu Přelouč),
- b) vodní tok Bečvy od Přerova po ústí vodního toku Moravy,
- c) vodní tok Odry od Polanky nad Odrou po státní hranici s Polskem,
- d) vodní tok Ostravice pod ústím Lučiny,
- e) vodní tok Ohře od říčního km 3,0 (Terezín) po ústí do vodního toku Labe.

Za **vodní cesty účelové** se považují:

- a) vodní tok Labe od říčního km 1012,58 (Jaroměř) po říční km 987,80 (Opatovice),
vodní tok Chrudimky od říčního km 0,596 (silniční most – Pardubice) po říční km 0,00 (ústí do vodního toku Labe),
vodní tok Cidliny od říčního km 2,113 (železniční most – Libice nad Cidlinou) po říční km 0,00 (ústí do vodního toku Labe),
vodní tok Lužnice od říčního km 4,20 (silniční most – Koloděje nad Lužnicí) po říční km 0,00 (ústí do vodního toku Vltavy),
vodní tok Otavy od říčního km 18,30 (Kavkovna) po říční km 0,00 (Zvíkov, ústí do vodního toku Vltavy),
vodní tok Sázavy od říčního km 2,50 (Pikovice) po říční km 0,00 (Davle, ústí do vodního toku Vltavy),

vodní tok Zámecká Dyje od říčního km 12,50 (odbočení z Dyje) po soutok s vodním tokem Dyje, včetně Staré Dyje,
přehradní nádrž Baška,
přehradní nádrž Brněnská (Kníničky),
přehradní nádrž Dalešice,
přehradní nádrž Stráž pod Ralskem,
přehradní nádrž Hracholusky,
přehradní nádrž Jesenice,
přehradní nádrž Lipno,
přehradní nádrž Nechanice,
přehradní nádrž Nové Mlýny I,
přehradní nádrž Nové Mlýny III,
přehradní nádrž Olešná,
přehradní nádrž Pastviny,
přehradní nádrž Plumlov,
přehradní nádrž Rozkoš,
přehradní nádrž Seč,
přehradní nádrž Skalka,
přehradní nádrž Slezská Harta,
přehradní nádrž Těrlicko,
přehradní nádrž Vranov,
přehradní nádrž Žermanice,
Máchovo jezero,
vodní plocha Barbora,
vodní plocha Matylda (Most),
vodní plocha Předměřice nad Labem (Správcický písník),
vodní plocha Velké Žernoseky,
rybník Bezdrev,
rybník Oleksovice,
rybník Svět,
rybník Velké Dářko,

b) těžební jezera šterkopísku s těžbou prováděnou plovoucími stroji.

Právní předpisy

- Zákon č. 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, ve znění pozdějších předpisů, § 2, § 3, příloha 1, příloha 2.
- Vyhláška č. 222/1995 Sb., o vodních cestách, plavebním provozu v přístavech, společné havárii a dopravě nebezpečných věcí, ve znění pozdějších předpisů, § 3, § 7.
- Vyhláška č. 223/1995 Sb., o způsobilosti plavidel k provozu na vnitrozemských vodních cestách, ve znění pozdějších předpisů, § 1a, příloha 1.

Doplňující poznámky

Vodní cestou je vodní tok nebo jiný útvar povrchové vody, na kterém lze provozovat plavidla.

Součástmi vodní cesty jsou vodní díla a ostatní stavby a zařízení, které jsou uvedeny v příloze č. 1 k zákonu č. 114/1995 Sb.

Vnitrozemské vodní cesty Evropské unie jsou zařazeny do plavebních zón 1 až 4.

Plavební zóny vodních cest České republiky:

- ZÓNA 1 vodní cesty České republiky tuto plavební zónu neobsahují
- ZÓNA 2 přehradní nádrž Lipno
- ZÓNA 3
 1. přehradní nádrže Brněnská (Kníničky), Jesenice, Nechanice, Orlík, Rozkoš, Slapy, Těrlícko, Žermanice a Nové Mlýny III
 2. těžební jezera štěrkopísku Ostrožská Nová Ves a Tovačov
- ZÓNA 4 ostatní vodní cesty neuvedené v plavebních zónách 1, 2 a 3

Stav k 1. 7. 2023

2.7 LETECKÁ DOPRAVA

Limity využití území

L 2.7.101 Ochranná pásma leteckých staveb

Objekt limitování

Ochranná pásma leteckých staveb.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 102a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Zajištění bezpečnosti leteckého provozu na letištích a v místech okolo letišť, kde letadla vzletají nebo přistávají.

Vyjádření limitu

Kolem leteckých staveb se zřizují ochranná pásma. Ochranné pásmo s výjimkou ochranného hlukového pásma letiště zřídí Úřad pro civilní letectví opatřením obecné povahy po projednání s úřadem územního plánování. Ochranné hlukové pásmo letiště zřídí stavební úřad opatřením obecné povahy po projednání s úřadem územního plánování a s Úřadem pro civilní letectví. Opatřením obecné povahy podle věty druhé Úřad pro civilní letectví stanoví parametry ochranného pásma a jednotlivá opatření k ochraně leteckých staveb.

Ochranná pásma leteckých staveb se dělí na ochranná pásma:

- a) letišť a
- b) leteckých zabezpečovacích zařízení.

Ochranná pásma letišť se dělí na ochranná pásma

- a) se zákazem staveb,
- b) s výškovým omezením staveb,
- c) k ochraně před nebezpečnými a klamavými světly,
- d) se zákazem laserových zařízení,
- e) s omezením staveb vzdušných vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí,
- f) hluková,
- g) ornitologická.

Ochranná pásma leteckých zabezpečovacích zařízení se dělí na ochranná pásma

- a) radiolokačních zařízení,
- b) navigačních zařízení,
- c) komunikačních zařízení,
- d) zařízení pro leteckou meteorologickou službu,
- e) zařízení pro leteckou informační službu,
- f) světelných a rádiových návěstidel a
- g) podzemních leteckých staveb.

Poznámka: V případě souběhu ochranných pásem různých druhů leteckých staveb platí přísnější omezení.

Právní předpisy

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 2, § 24, § 25, § 36, § 37, § 42b, § 43.
- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- ¹⁾ Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Souvisící předpisy

- Letecký předpis L 14 – Letiště (11/2009, ve znění pozdějších změn a oprav), Hlava 11 Ochranná pásma leteckých staveb.

Doplňující poznámky

Ochranná pásma zanikají spolu se zánikem letecké stavby, ke které jsou vztažena.

Leteckou stavbou je

- a) dráha ke vzletům a přistávání letadel bez zřetele na její stavebně technické provedení,
- b) dráhy a plochy určené k pohybům a stáním letadel souvisejícím s jejich vzlety a přistáváním bez zřetele na jejich stavebně technické provedení a
- c) stavba sloužící k zajištění leteckého provozu.

Leteckým pozemním zařízením se rozumí technické zařízení, které je umístěné na zemi a slouží k zajištění leteckého provozu.

Letištěm je územně vymezená a vhodným způsobem upravená plocha včetně souboru leteckých staveb a zařízení letiště, trvale určená ke vzletům a přistávání letadel a k pohybům letadel s tím souvisejícím.

Speciálním stavebním úřadem pro letecké stavby je Úřad pro civilní letectví. Úřad pro civilní letectví je podřízen Ministerstvu dopravy.

Úřad pro civilní letectví, jako speciální stavební úřad, při kolaudaci podle stavebního zákona posoudí také provozní způsobilosti letecké stavby z hlediska bezpečnosti leteckého provozu.

Ustanovení § 26 a § 35 až 42 zákona č. 49/1997 Sb. se vztahují i na vojenská letiště, vojenské letecké stavby a jejich ochranná pásma.

Působnost Úřadu pro civilní letectví ve věcech vojenských letišť, vojenských leteckých staveb a jejich ochranných pásem vykonává Ministerstvo obrany.

Na využívání vojenského letiště i pro civilní letecký provoz se použije zákon č. 49/1997 Sb.

O stanovení druhu letiště a o jeho změně rozhoduje Úřad pro civilní letectví na základě žádosti provozovatele letiště po posouzení technických a provozních podmínek stanovených pro požadovaný druh letiště. Rozhodnutí Úřadu pro civilní letectví, kterým se letiště určí jako letiště mezinárodní, je podkladem pro stanovení průběhu hranice celního pohraničního pásma okolo celního letiště podle zvláštního předpisu.¹⁾

Při vydávání rozhodnutí, kterým se letiště určí jako letiště mezinárodní, je Úřad pro civilní letectví vázán stanoviskem Ministerstva vnitra.

Jsou-li v souvislosti s provozováním letiště stanoveného přímo použitelným předpisem Evropské unie upravujícím pravidla a postupy pro zavedení provozních omezení ke snížení hluku na letištích po dobu tří po sobě jdoucích kalendářních let překračovány hygienické limity hluku stanovené zákonem upravujícím ochranu veřejného zdraví (zákon č. 258/2000 Sb.), Úřad pro civilní letectví rozhodne z moci úřední a za podmínek stanovených tímto přímo použitelným předpisem o zavedení provozních omezení ke snížení hluku na takovém letišti.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.7.102 Plochy určené k vzletům a přistáním

Objekt limitování

Plochy určené k vzletům a přistáním podle územně plánovací dokumentace nebo podle územního rozhodnutí o využití území.

Důvody limitování

Zajištění bezpečnosti leteckého provozu, včetně provozu na letišti.

Vyjádření limitu

Plocha vymezená v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí o využití území ke vzletům a přistáním může být využita pouze

- a) ke vzletům a přistáním letounů, vrtulníků, letadel s kolmým vzletem a přistáním a balonů a s tím souvisejícím činnostem za účelem provozování obchodní letecké dopravy,
- b) ke vzletům a přistáním letounů, vrtulníků, letadel s kolmým vzletem a přistáním a balonů a s tím souvisejícím činnostem za účelem provozování leteckých prací vymezených v § 20 odst. 1 vyhlášky č. 108/1997 Sb.,
- c) k provozování vyhlídkových letů vrtulníky a balony,
- d) za účelem provozování letecké činnosti pro vlastní potřebu,
- e) za účelem rekreačního a sportovního létání,
- f) k nácvičce vzletu a přistání vrtulníků, letadel s kolmým vzletem a přistáním a balonů, pokud je tento nácvičce součástí osnovy pro výcvik,
- g) při výcvikových letech letadel k provádění leteckých zemědělských a hasebních prací prováděných z těchto ploch,
- h) za účelem provádění záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech.

Leteckými pracemi jsou zvláštní provoz podle přímo použitelného předpisu Evropské unie upravujícího technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu a dále letecké činnosti, při kterých se využívá letadlo jako pracovní stroj za účelem podnikání:

- a) k leteckým pracím v zemědělství,
- b) k hašení požárů nebo zdolávání jiných mimořádných událostí a řešení krizových situací,
- c) k leteckým pracím v lesním hospodářství a ochraně životního prostředí,
- d) k leteckým pracím ve stavebnictví,
- e) k rozhazování letáků,
- f) k vlečce kluzáků,
- g) k vlečce reklamních transparentů,
- h) ke kontrolním, měřicím, pozorovacím a hlídkovým letům,
- i) k provádění leteckého snímkování,
- j) k výsadkovým letům,
- k) k letům při pátrání a záchraně.

Právní předpisy

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 35 odst. 1 a 3.
- Vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 1, § 14, § 20 odst. 1.
- ¹⁾ Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- ²⁾ Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- ³⁾ Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.
- ³⁾ Úmluva č. 147/1947 Sb., o mezinárodním civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů.

Doplňující poznámky

1] Plocha, která není letištěm ani plochou vymezenou v územně plánovací dokumentaci nebo v územním rozhodnutí o využití území ke vzletům a přistáním, může být využita pouze:

- a) ke vzletům a přistáním vrtulníků a s tím souvisejícím činnostem za účelem provozování obchodní letecké dopravy,
- b) ke vzletům a přistáním letounů, vrtulníků, letadel s kolovým vzletem a přistáním a balonů a s tím souvisejícím činnostem za účelem provozování leteckých prací vymezených v § 20 odst. 1 vyhlášky č. 108/1997 Sb.,
- c) k provozování vyhlídkových letů balony,
- d) za účelem provozování letecké činnosti pro vlastní potřebu,
- e) za účelem rekreačního a sportovního létání,
- f) k nácviku vzletu a přistání balonů, pokud je tento nácvik součástí osnovy pro výcvik,
- g) při výcvikových letech letadel k provádění leteckých zemědělských a hasebních prací prováděných z těchto ploch, nebo
- h) v případě stavu nouze nebo naléhavém veřejném zájmu, například lety záchranné služby, hašení požárů nebo zdolávání jiných mimořádných událostí a řešení krizových situací.

2] Ke vzletům a přistáním lze využít pouze ploch:

- a) které jsou mimo obytné území obce,
- b) které jsou mimo území národního parku, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky, pokud k využívání území národního parku, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky nedal souhlas příslušný úřad ochrany přírody¹⁾,
- c) jejichž vzdálenost od obytných budov je nejméně 100 m,
- d) jejichž rozměry a povrch odpovídají požadavkům stanoveným v letové příručce letadla a v provozní příručce provozovatele leteckých činností, k jehož vzletu a přistání má být plocha využívána,
- e) které jsou mimo území pásem hygienické ochrany vodních zdrojů a chráněných oblastí přirozené akumulace vody, pokud se k využívání území pásem hygienické ochrany vodních zdrojů a chráněných oblastí přirozené akumulace vody kladně nevyjádřil příslušný vodoprávní úřad²⁾.

3] Přistání, vzlety a související činnosti mohou být prováděny pouze:

- a) ve dne podle pravidel letu za viditelnosti určených příslušnými předpisy³⁾,
- b) umožňují-li to zvláštní předpisy³⁾,
- c) nenacházejí-li se ve vzdálenosti menší než 50 m od letadla na zemi osoby, které nejsou účastny na provozu letadla.

4] Ustanovení bodu 2] písm. a) a c) se nevztahují na provoz vrtulníků s podvěsem při stavebně montážních pracích a na lety balonů. Ustanovení bodu 2] písm. a), b), c) a e) a bodu 3] písm. a) se nevztahují na letecké činnosti konané v naléhavém veřejném zájmu, například na lety záchranné služby, hašení požárů nebo zdolávání jiných mimořádných událostí a řešení krizových situací.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.7.103 Omezení v ochranných pásmech leteckých staveb a souhlas Úřadu pro civilní letectví v ochranných pásmech leteckých staveb

Objekt limitování

Omezení v ochranných pásmech.

Tento limit je součástí územně analytických podkladů – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 102a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Zajištění bezpečnosti leteckého provozu na letištích a v místech okolo letiště, kde letadla vzlétají nebo přistávají.

Vyjádření limitu

V ochranných pásmech leteckých staveb lze zřizovat zařízení a provádět činnosti jen se souhlasem Úřadu pro civilní letectví. Úřad souhlas udělí, nebude-li zařízení nebo činnost bránit leteckému provozu ani ohrožovat jeho bezpečnost a nepůjde-li o objekt vyžadující ochranu před hlukem.

Právní předpisy

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 40, § 41.

Souvisící předpisy

- Letecký předpis L 14 – Letiště (11/2009, ve znění pozdějších změn a oprav), Hlava 11 Ochranná pásma leteckých staveb.

Doplňující poznámky

Stavby v ochranných pásmech leteckých staveb umísťuje a povoluje územně a věcně příslušný stavební úřad pouze na základě souhlasu Ministerstva dopravy, resp. Úřadu pro civilní letectví.

Provozovatel přenosové soustavy vedení a zařízení 110 kV a více je povinen na žádost osoby, která v souvislosti s předmětem svého podnikání nebo činnosti vytváří kartografické znázornění přenosové soustavy vedení, sdělit ve vhodné formě aktuální zeměpisné souřadnice umístění stožárových konstrukcí vedení a nákres trasy vedení mezi nimi.

Stav k 1. 7. 2023

L 2.7.104 Omezení mimo ochranná pásma leteckých staveb a souhlas Úřadu pro civilní letectví mimo ochranná pásma leteckých staveb

Objekt limitování

Zřizování zařízení a provádění činnosti mimo ochranná pásma leteckých staveb.

Tento limit má vazbu na územně analytické podklady – jedná se o údaj o území v rámci sledovaného jevu č. 102a dle přílohy č. 1 část A vyhlášky č. 500/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Důvody limitování

Ochrana leteckého provozu a jeho bezpečnosti.

Vyjádření limitu

K povolení staveb a zařízení mimo ochranná pásma je nutný souhlas Úřadu pro civilní letectví a Ministerstva obrany, jestliže jde o

- a) stavby nebo zařízení vysoké 75 m a více nad terénem,
- b) stavby nebo zařízení vysoké 30 m a více na přirozených nebo umělých vyvýšeninách, které vyčnívají 75 m a výše nad okolní krajinu,
- c) zařízení, která mohou ohrozit bezpečnost letového provozu nebo rušit funkci leteckých palubních přístrojů a leteckých zabezpečovacích zařízení, zejména zařízení průmyslových závodů, vedení vysokého napětí a velmi vysokého napětí, energetická zařízení, větrné elektrárny a vysílací stanice.

Právní předpisy

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 41.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 149 odst. 1.

Souvisící předpisy

- Letecký předpis L 14 – Letiště (11/2009, ve znění pozdějších změn a oprav), Hlava 11 Ochranná pásma leteckých staveb.

Doplňující poznámky

Provozovatel přenosové soustavy vedení a zařízení 110 kV a více je povinen na žádost osoby, která v souvislosti s předmětem svého podnikání nebo činnosti vytváří kartografické znázornění přenosové soustavy vedení, sdělit ve vhodné formě aktuální zeměpisné souřadnice umístění stožárových konstrukcí vedení a nákres trasy vedení mezi nimi.

Stav k 1. 7. 2023

Jiné informace o území

IÚ 2.7.105 Druhy letišť

Objekt informace

Letiště na území České republiky a jejich základní druhy.

Důvody sledování informace

Zajištění bezpečnosti leteckého provozu, včetně provozu na letišti. Zařazení letiště podle místních podmínek.

Vyjádření informace

Letiště se rozdělují:

- a) podle vybavení, provozních podmínek a základního určení na letiště
 1. **vnitrostátní**, jimiž jsou letiště určená a vybavená k uskutečňování vnitrostátních letů, při nichž není překročena státní hranice České republiky, a letů, při nichž není překročena vnější hranice,
 2. **mezinárodní**, jimiž jsou celní letiště určená a vybavená k uskutečňování jak vnitrostátních a vnitřních letů, tak i letů, při nichž je překročena vnější hranice podle jiného právního předpisu.
- b) podle okruhu uživatelů a charakteru letiště na letiště
 1. **civilní**, jimiž jsou letiště pro potřeby civilní letecké dopravy; rozumí se jimi letiště veřejná, jimiž jsou letiště přijímající v mezích své technické a provozní způsobilosti všechna letadla, a letiště neveřejná, jimiž jsou letiště přijímající na základě předchozí dohody provozovatele nebo velitele letadla s provozovatelem neveřejného letiště a v mezích své technické a provozní způsobilosti všechna letadla a letadla uživatelů letiště stanovených Úřadem na návrh jeho provozovatele,
 2. **vojenská**, jimiž jsou letiště pro potřeby ozbrojených sil České republiky a jiných oprávněných uživatelů pověřených Ministerstvem obrany.

Právní předpisy

- Zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, ve znění pozdějších předpisů, § 26 odst. 2.
- Vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů, § 9, Příloha 3.

Doplňující poznámky

O stanovení druhu letiště a o jeho změně rozhoduje Úřad pro civilní letectví na základě žádosti provozovatele letiště po posouzení technických a provozních podmínek stanovených pro požadovaný druh letiště.

Technické a provozní podmínky jednotlivých druhů letišť stanoví prováděcí předpis – vyhláška č. 108/1997 Sb.

Stav k 1. 7. 2023